

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۱۴۰۰/۱۱/۰۸

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درسه‌را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

سوالات آزمون

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سوالات: ۱۱۵	مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۶۱	۷۵	۱۵ دقیقه
۸	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۷۶	۸۵	۱۰ دقیقه
۹	جغرافیای ایران	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۱۱	منطق	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «وَرطه - تیمار - مَخْمَصَه - آخَرَه» اشاره شده است؟
 (۱) گودال - نگاهداشت - سختی - میان دو کتف
 (۲) مهلکه - توجّه - دشواری - برآمدگی پشت پای اسب
 (۳) گرداب - حمایت - گرفتاری - چنبره گردن
 (۴) گرفتاری - غم - ناتوانی - قوس زیر گردن
- ۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
 «کریم به یک‌ساعته دیدار و یک‌روزه معرفت انواع دل‌جویی و شفقت واجب دارد، دوستی و برادری را به غایت لطف و نهایت یگانگی رساند و باز لعیم را اگرچه صحبت و محبت قدیم مؤکّد باشد از او ملاحظت چشم نتوان داشت، مگر در آرزوی امید و هراس بیم باشد.»
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۳- در کدام بیت آرایه‌های «استعاره - واج‌آرایی - تشبیه - تضاد - جناس» به کار رفته است؟
 (۱) چون شراب عشق در وی کار کرد / از بند و نیک جهان بی‌زار شد
 (۲) گر به آغوش بریزند گل اندر بر من / آن همه خار بود چون تو در آغوش نه‌ای
 (۳) شبی را با من ای ماه سحرخیزان سحر کردی / سحر چون آفتاب از آشیان من سفر کردی
 (۴) گر نامه سفید، اگر سیاه است مرا / لطف تو به حشر عذرخواه است مرا
- ۴- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تشخیص - تشبیه - استعاره - کنایه - حس آمیزی» مرتّب کنیم کدام گزینه درست است؟
 (الف) تا به آن کان ملاحظت نمکی تازه کنی
 (ب) هم‌چو اوراق خزان پا به رکاب است حواس
 (ج) پیش‌تر ز آن‌که بشویند به خون رخسارت
 (د) تا به شیرین جهان چون شکر و شیر شوی
 (ه) آن‌قدر باش در این بوته که دل آب شود
 (۱) ب - ج - الف - ه - د (۲) د - ج - ه - ب - الف (۳) الف - ج - ه - د - ب (۴) ج - ب - د - الف - ه
- ۵- واژه‌های مشخص‌شده در همه گزینه‌ها «نقش مفعولی» دارند؛ به جز .....
 (۱) جان‌ها همه خون‌گشته ز شوق تو که از تو
 (۲) همه راست‌گفتی نگفتی دروغ
 (۳) فریبرز را گر چنین است رای
 (۴) موج از دامان دریا بر ندارد دست خویش
 (۵) تو لشکر بیارای و منشین ز پای
 (۶) جان عاشق را که از جانانه می‌سازد جدا؟
- ۶- در همه گزینه‌ها فعل «مضارع اخباری» به کار رفته است؛ به جز .....
 (۱) درویش نمی‌پرسی و ترسم که نباشد
 (۲) من دیوانه چو زلف تو رها می‌کردم
 (۳) می‌چکد شیر هنوز از لب هم‌چون شکرش
 (۴) معشوق چون نقاب ز رخ در نمی‌کشد
 (۵) اندیشه‌آموزش و پیروای ثوابست
 (۶) هیچ لایق‌ترم از حلقه زنجیر نبود
 (۷) گرچه در شیوه‌گری هر مزه‌اش قتّالی است
 (۸) هر کس حکایتی به تصوّر چرا کنند؟
- ۷- در کدام گزینه «واو عطف وجود دارد»؟
 (۱) لاجرم چندان شرابت بخشم از حضرت که تو
 (۲) مجوی محرم و همدم طلب مکن، سلمان!
 (۳) جز چشم تو که فتنه قتّال عالم است
 (۴) شمس را دیدم و مثل قمرش نور نداشت
 (۵) عطا خشنود گردی وان ضعیفان از خطا
 (۶) که در دیار تو، محرم نماند و همدم نیست
 (۷) صد شیخ و زاهد از سر راه خدا که برد؟
 (۸) پسته را دیدم و هم‌چون شکرش خندان نیست

۸- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی ندارد؟

- «تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم»
 (۱) گر لگدکوب صد جفا باشیم
 (۲) با رقیب از من شکایت کرده‌ای ای بی‌وفا
 (۳) سزد اگر ندهد مهر دیگری در دل
 (۴) گفتمی که مرا یار وفادار بسی هست
- بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها»
 هم‌چنان بر سر وفا باشیم
 ماجرای دوست تا کی پیش دشمن می‌بری
 که کس به غیر تو شایسته نیست جای تو را
 هستند ولسی نیست وفادارتر از من

۹- کدام گزینه با آیه شریفه «و مکروا و مکر الله و الله خیر الماکرین» قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) گر رحمت خدای نبود و فضل او
 (۲) بدین دهر فریبنده چرا غره شدی خیره؟
 (۳) این همه مکر است از خدای تعالی
 (۴) زمین نرم بود پرده‌دار دام فریب
- افکنده بود مکر تو در جوی و جر مرا
 ندانستی که بسیار است او را مکر و دستان‌ها
 منشین ایمن ز مکرش آخر غافل
 ز مکر دشمن هموار، احتراز کنید

۱۰- مضمون بیت زیر در کدام گزینه مورد اشاره قرار گرفته است؟

- «هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی»
 (۱) ای بیک پی‌خجسته که داری نشان دوست
 (۲) عقلم فکند از ره و عشقم دلیل گشت
 (۳) هر دو عالم قیمت خود گفته‌ای
 (۴) آن که خود را شناخت نتواند
- بقین دانم که بی‌شک، جان‌جانی»
 با ما مگو به‌جز سخن دل‌نشان دوست
 کز رهنمایی دل دیوانه جویمست
 نرخ بالا کن که ارزانی هنوز
 آفریننده را کجا دانند؟

■ عین الصحیح فی الترجمة أو المفهوم أو المفردات أو الحوار (۱۷ - ۱۱):

۱۱- «إِنَّ مجاهدینا الشجعان كانوا یجهزون أنفسهم للدفاع عن البلاد أمام هجوم الأعداء المخدوعین!»: همانا .....

- (۱) رزمندگان شجاع خودشان را برای دفاع از کشورمان در برابر هجوم دشمنان فریب‌کار مجهز می‌کردند!
 (۲) مجاهدان شجاع ما، خودشان را برای دفاع کردن از کشور ما در برابر حمله دشمنان فریب‌خورده‌مان مجهز می‌کنند!
 (۳) برای دفاع از کشور در برابر حمله دشمنان فریب‌خورده، رزمندگان دلیر ما خود را مجهز می‌کردند!
 (۴) مجاهدان دلیر، برای دفاع از کشور در برابر هجوم دشمن فریب‌کار، خود را مجهز خواهند کرد!

۱۲- «سَتَعْصَفُ غداً أعاصیر فی تلك المحافظات القریبة من المحيط فعلینا إخبار الآخیرین عن حدوئها!»:

- (۱) گردبادهایی در آن استان‌های نزدیک محیط‌مان، امروز می‌وزد، پس ما باید مردم را از اتفاق افتادن آن آگاه کنیم!
 (۲) در آن استان‌های نزدیک اقیانوس، فردا گردبادهایی خواهد وزید، پس ما باید دیگران را از رویدادش آگاه کنیم!
 (۳) دیروز طوفان‌هایی در این استان‌های نزدیک اقیانوس وزید، پس ما مردم را از رویداد آن آگاه کردیم!
 (۴) فردا گردبادی در آن شهرهای نزدیک دریا خواهد وزید، پس ما باید دیگران را از خطر آن آگاه کنیم!

۱۳- «قال قائدهم العالم: من رأى منكم أحداً يدعو إلى التفرقة فهو عمیل العدو!»:

- (۱) فرمانده جهانیان گفت: هر کس از شما احدی را دید که به تفرقه دعوت می‌کرد، پس او یار دشمن است!
 (۲) رهبر دانایشان می‌گوید: هر کس از ما کسی را دید که به تفرقه فرا خوانده است، پس او خدمتگزار دشمنان است!
 (۳) رهبر جهان گفت: هر کس از شما احدی را یافت که به تفرقه دعوت می‌کرد، پس او مزدور دشمنان است!
 (۴) رهبر دانای آن‌ها گفت: هر کس از شما کسی را دید که به تفرقه فرا می‌خواند، پس او مزدور دشمن است!

۱۴- عین الخطأ:

(۱) أيتها المسافر، لماذا ما جعلت في حقيبتك أشياء كفرشاة الأسنان و المعجون و المنشفة؟! ای مسافر، چرا در چمدانت چیزهایی مانند مسواک، خمیردندان و پیراهن قرار ندادی؟! (۲)

(۲) عندما قرأت هذه الآيات، وجدت فيها حكماً بالغة كثيرة! هنگامی که این آیها را خواندم، در آن ها حکمت های کامل بسیاری را یافتم!

(۳) أليس أحسنَ كتابة ذلك الحديث على اللوحة الجدارية؟! آیا نوشتن آن حدیث بر روی تابلوی دیواری بهتر نیست؟! (۴)

(۴) لاحظي تلك الغيوم السوداء؛ فإنها ستُنزلُ أمطاراً شديدة! آن ابرهای سیاه را ملاحظه کن؛ همانا آن ها باران های شدیدی پایین خواهند فرستاد!

۱۵- «قال إني أعلم ما لا تعلمون»؛ مَيِّز الأقرَب من المفهوم:

(۱) عالم بی عمل به چه ماند؟ به زنبور بی عسل! (۲) به عمل کار برآید، به سخن دانی نیست!

(۳) تا بدان جا رسید دانش من / که بدانم همی که نادانم (۴) تو مو می بینی و من پیچش مو / تو ابرو، من اشارت های ابرو

۱۶- عین الخطأ في المترادف أو المتضاد:

(۱) صار = أصبح (۲) لَدَى ≠ عند (۳) الحفلة = المهرجان (۴) رَفَعَ ≠ أنزلَ

۱۷- عین الصحيح في الجواب لهذا السؤال: «كيف وجدت شعب إيران؟»

(۱) وجدت إيران بعد مسافة مئة كيلومتر. (۲) الشعب الإيراني يتكلم باللغة العربية.

(۳) إنَّ الشعب الإيراني شعب ذو همة عالية. (۴) ما وجدت الشعب الإيراني.

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۲۰ - ۱۸):

۱۸- مَيِّز الصحيح في العدد أو المعدود:

(۱) حضر أحد عشر معلّمين في حفلة تخرّجی من المدرسة. (۲) كتبتُ اثنتین مقالین من هذا الكتاب العلمي.

(۳) إنَّ عُمر أخي الأكبر سبعة و خمسون أعوام. (۴) قد أنشد هذا الشاعر أربع قصائد حول الإمام الحسين (ع).

۱۹- في أيّ عبارة جاء الفعل المتعدي أكثر من الأخرى؟

(۱) إذا قال أحد كلاماً يفرّق المسلمين فاعلموا أنّه جاهل أو عالم يُحاولُ إيجاد التفرقة بين صفوف المسلمين.

(۲) «و ما ظلّمناهم ولكن ظلّموا أنفسهم»

(۳) إنني أشاهد سقوط الأسمك من السماء كأنّ السماء تُمطرُ أسماكاً.

(۴) السفينة انكسرت ولكنّها ما غرقت فوصلوا إلى جزيرة مجهولة.

۲۰- عین الخطأ حول الأفعال التالية:

(۱) تعازفا: فعل أمر - مزيد ثلاثي (من باب «مُفاعَلة») - للمثني المؤنث المخاطب

(۲) تُعوّضين: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب «تفعيل») - للمفرد المؤنث المخاطب

(۳) إنْتَبِهوا: فعل أمر - مزيد ثلاثي (من باب «افتعال») - للجمع المذكر المخاطب

(۴) لا تُطْفِئَنَّ: فعل نهی - مزيد ثلاثي (من باب «إفعال») - للجمع المؤنث المخاطب

۲۱- عبارات شريفة «و آن کس که سراي آخرت را بطلبد و براي آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد» و «بعضی از مردم

می گویند: خداوند به ما در دنیا نیکی عطا کن. ولی در آخرت هیچ بهره ای ندارند.» به ترتیب با کدام یک از آیات زیر ارتباط بیشتری دارد؟

(۱) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» - «و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهو و لعب»

(۲) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» - «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا»

(۳) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» - «و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهو و لعب»

(۴) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» - «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا»

۲۲- بنابر آیات قرآن کریم چند مورد از موارد زیر از مضرات شراب و قمار به حساب می آید؟

الف) غافل کردن از یاد خدا (ب) زینت دادن گناه

ج) ایجاد کینه و دشمنی میان مردم (د) غافل کردن از نماز

۲۳- با دقت در آیات قرآن کریم، منکران معاد کدام یک از سخنان زیر را از روی خیال خود می‌گویند؟

- الف) «تَمُوتُ وَ نَحْيِي» ب) «و ما هذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا» ج) «و ما يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ» د) «لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ»
 ۱) «الف» و «ب» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «ج» ۴) «ب» و «د»

۲۴- در چه صورتی قبول‌کنندگان معاد از آثار و پیامدهای منکران معاد در امان می‌مانند؟

- ۱) مرگ را ناگوار ندانند و با کوله‌باری از گناه با آن مواجه نشوند.
 ۲) با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، زمینه رشد خود را فراهم آورند.
 ۳) زمانی که قبول داشتن آنان، به ایمان و باور قلبی تبدیل شود.
 ۴) زمانی که با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۲۵- هر یک از گزاره‌های زیر به ترتیب به کدام یک از دلایل اثبات معاد اشاره دارد؟

- الف) «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده، مجدداً خلق می‌کنیم.»
 ب) «خداوند انسان را به گونه‌ای آفریده که گرایش به بقا و جاودانگی دارد.»

- ۱) زنده شدن مردگان - معاد لازمه حکمت الهی ۲) آفرینش نخستین انسان - معاد لازمه عدل الهی
 ۳) آفرینش نخستین انسان - معاد لازمه حکمت الهی ۴) زنده شدن مردگان - معاد لازمه عدل الهی

۲۶- با دقت در آیات شریفه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْزِيَكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ» و «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» کدام مفاهیم برداشت می‌شود؟

- ۱) پیامبران عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند - هر انسانی خواستار همه کمالات و زیبایی‌هاست.
 ۲) اراده تغییرناپذیری خداوند در برپایی قیامت - جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد.
 ۳) اراده تغییرناپذیری خداوند در برپایی قیامت - هر انسانی خواستار همه کمالات و زیبایی‌هاست.
 ۴) پیامبران عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند - جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد.

۲۷- کدام یک از عبارات شریفه زیر صریحاً به عدم ظرفیت برزخ برای انجام عمل اشاره دارد؟

- ۱) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

۲) «آنان که فرشتگان روحشان را می‌گیرند در حالی که پاک و پاکیزه‌اند، به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید.»

- ۳) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»

- ۴) «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ»

۲۸- از چه طریق امکان دارد که انسان مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان شود؟

- ۱) زمانی که بعد تحلیل ناپذیرش با خارج شدن از ظرف زمان و مکان خودش، به حقیقت پی ببرد.
 ۲) زمانی که بعد روحانی‌اش توانایی درک واقعیات را داشته باشد.
 ۳) زمانی که بعد غیرجسمانی‌اش فضیلت‌ها را کسب کند.
 ۴) زمانی که ارزش سرمایه‌های وجودی‌اش را دریابد.

۲۹- علت قرار گرفتن اعمال پیامبران و امامان به عنوان معیار و میزان سنجش اعمال کدام است و ارزشمندتر بودن اعمال انسان‌ها معلول انجام چه کاری است؟

- ۱) اعمال آنان به چیزی که خدا به آن دستور داده است، نزدیک‌ترین است - نزدیک‌تر کردن عملشان به روش پیامبران و امامان
 ۲) اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است - نزدیک‌تر کردن عملشان به روش پیامبران و امامان
 ۳) اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است - انجام دادن عین عمل پیامبران و امامان
 ۴) اعمال آنان به چیزی که خدا به آن دستور داده است، نزدیک‌ترین است - انجام دادن عین عمل پیامبران و امامان

۳۰- دومین شاهد اعمال انسان‌ها از نظر اهمیت، در کدام یک از آیات شریفه آمده است و به شگفت آمدن بدکاران به دلیل مشاهده چه رخدادی در قیامت است؟

- ۱) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ» - مشاهده گواهی اعضای خویش

- ۲) «و إِنَّ عَلَيْنَا لَلْأَعْيُنَ» - مشاهده گواهی اعضای خویش

- ۳) «و إِنَّ عَلَيْنَا لَلْأَعْيُنَ» - دیدن ریز و درشت اعمالشان در نامه اعمال

- ۴) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ» - دیدن ریز و درشت اعمالشان در نامه اعمال

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 31-35 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 31- We have to cancel the climbing tour we planned for, because the forecast said it ..... rainy and cold tomorrow.
- 1) is   2) is going to be   3) was   4) won't be
- 32- Although Mike and Julia are twins, Julia is not ..... her brother. Mike is much taller than his sister and everyone is surprised about this.
- 1) shorter than   2) the tallest   3) as tall as   4) more tall
- 33- A long time ago, there was a battle so horrible it threatened to ..... the whole universe.
- 1) destroy   2) die out   3) increase   4) protect
- 34- To check your blood-sugar levels, you must first lightly puncture the fingertip to get a ..... of blood.
- 1) cell   2) microbe   3) plain   4) drop
- 35- Some astronomers believe Pluto's strange ..... shows that it wasn't one of the original planets at all, but rather a moon of Neptune that somehow suddenly stopped being attached to it.
- 1) rock   2) liquid   3) orbit   4) fact

PART B: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Many birds in North America migrate every year. Migrating means going from somewhere to somewhere else. During the fall when the weather starts to get cold, migrating birds fly to the south, some as far as South America in order to stay warm and find food in the winter. Then they fly back north again in the spring in order to raise a family of babies in North America. Some birds stay in the United States in the warm weather but others like to go further north to Canada or even Alaska in the spring. Some birds stay in the same place all year long no matter what the weather. These are called non-migrating birds; they do not move from place to place. Ducks and geese are called waterfowl because they like to live on the water and stay near water. Most ducks and geese migrate. Different kinds of ducks and geese, called different species, each prefer to stay in a different location. Just like you live in one city and other people live somewhere else, different birds migrate to the place that they like the best.

Many species of waterfowl like to make a nest and raise a family in the Prairie Pothole Region of Canada in the summer. To us who live in towns and cities, a pothole is something that annoys us; a pothole is a hole in the road that should be fixed. A prairie pothole is a good thing. It is a small hole in the ground left when the glaciers from the Ice Age moved north again. These small holes fill with water and make lots of small ponds that are just the right size for ducks and geese to raise a family.

It's important that we pay attention to preserving these potholes as wildlife habitat, a place for ducks and geese to live.

- 36- Why do birds migrate?
- 1) To avoid the cold in winter   2) To move to a good place to raise a family
3) To find enough food in winter   4) All of the above

37- Non-migrating birds .....

- 1) stay in the same location all year   2) move to Canada in the summer
3) move to Alaska in the spring   4) all of the above

38- Which of the following birds are called waterfowl?

- 1) chickens   2) woodpeckers   3) ducks   4) pigeons

39- All the following are TRUE about the passage EXCEPT .....

- 1) a prairie pothole was created by moving glaciers
2) when prairie potholes fill with water, they make rivers
3) one of the reasons that birds migrate is that they want to stay warm
4) in fall, birds fly from North America to South America

40- The pronoun "they" in line 3 refers to .....

- 1) babies   2) non-migrating birds   3) food   4) migrating birds

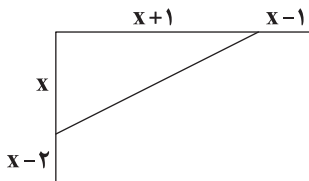
۴۱- در یک پارکینگ تعدادی موتور و ماشین وجود دارد. اگر ورود ۲۵ پلاک ثبت شده باشد و تعداد کل چرخ‌های موجود ۷۰ تا باشد، حاصل ضرب

تعداد موتورها و تعداد ماشین‌ها چقدر است؟

- ۱۵۰ (۴)   ۲۰۰ (۳)   ۱۲۰ (۲)   ۱۰۰ (۱)

۴۲- اگر معادله $3x(mx-4)+m+1=0$ دارای ریشه مضاعف مثبت باشد، ریشه بزرگ‌تر معادله $2x^2+mx+1=0$ کدام است؟

- ۳ (۴)   -۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۱)

۴۳- در شکل زیر مساحت مثلث $\frac{1}{4}$ مساحت مستطیل است. مساحت پنج‌ضلعی چقدر است؟

۱۶ (۱)

۱۸ (۲)

۲۴ (۳)

۶ (۴)

۴۴- تعداد جواب‌های معادله $\frac{3x(x-1)}{x^2-x-2} + \frac{x}{2-x} = 2$ کدام است؟

- بی‌شمار (۴)   ۲ (۳)   ۱ (۲)   صفر (۱)

۴۵- پرنده‌ای مسیری یک کیلومتری را در جهت موافق باد ۲۵ ثانیه زودتر از جهت مخالف باد طی می‌کند. اگر سرعت باد $5 \frac{km}{h}$ باشد، این پرنده

در هوای راکد در هر ساعت چند کیلومتر می‌رود؟

- ۹۰ (۴)   ۶۰ (۳)   ۱۳۰ (۲)   ۳۶۰ (۱)

۴۶- اگر $f = \{(a, b), (1, a+2b), (0, a-1), (0, 2a), (0, 5), (\frac{1}{4}, 4)\}$ تابع باشد، مجموع اعضای برد تابع کدام است؟

- $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$ (۳)   ۵ (۲)   ۳ (۱)

۴۷- چند تابع از مجموعه $A = \{1, 2, 3\}$ به مجموعه تک‌عضوی B وجود دارد؟

- بی‌شمار (۴)   ۳ (۳)   ۱ (۲)   صفر (۱)

۴۸- در تابع $f(x) = x^3 - ax + b$ اگر $f(1) = -1$ و $f(-2) = 2$ باشد، مقدار $f(2)$ کدام است؟

- ۲ (۴)   ۲ (۳)   -۴ (۲)   ۴ (۱)

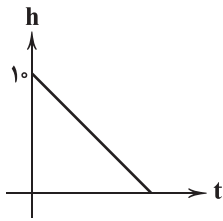
۴۹- نمودار تابع خطی f از نقطه (۱, ۶) گذشته و محور xها را در نقطه‌ای به طول (-۲) قطع می‌کند، مساحت ناحیه‌ای که نمودار f با محورهای

مختصات می‌سازد، چقدر است؟

- ۶ (۴)   ۴ (۳)   ۸ (۲)   ۲ (۱)

۵۰- متحرکی از ارتفاع ۱۰ متری با سرعتی ثابت در حال پایین آمدن است. نمودار مقابل رابطه بین ارتفاع و زمان طی شده از آغاز حرکت را نشان می‌دهد. اگر این متحرک در هر ثانیه ۱/۵ متر را طی کند، پس از چند ثانیه به زمین می‌رسد؟

$$1) \frac{2}{3}$$

$$2) \frac{1}{3}$$

$$3) 15$$

$$4) \frac{2}{6}$$

۵۱- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کشورها برای تعامل قدرتمند با یکدیگر معمولاً دست به چه کاری می‌زنند؟

ب) مالیات بر مصرف توسط چه کسی پرداخت می‌شود؟

ج) در بازار کالا و خدمات، تقاضاکنندگان همان ..... و عرضه‌کنندگان همان ..... هستند.

د) در ارتباط با منحنی مرز امکانات تولید، اگر با افزایش استفاده از منابع، از نقطه F به نقطه G برسیم، آن‌گاه .....

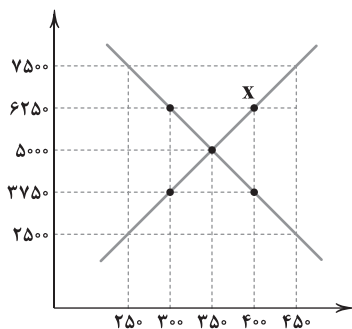
۱) الف: انتخاب بهینه میان بهره‌برداری از مزایای موجود یا خلق مزایای جدید در راستای اقتدار اقتصادی ب: توسط مصرف‌کننده به فروشنده و فروشنده به دولت ج: خانوارها - بنگاه‌ها د: نقطه F درون منحنی و G روی منحنی امکانات تولید واقع شده است.

۲) الف: انتخاب بهینه میان بهره‌برداری از مزایای موجود یا خلق مزایای جدید در راستای اقتدار اقتصادی ب: توسط مصرف‌کننده به فروشنده و فروشنده به دولت ج: بنگاه‌ها - خانوارها د: نقطه F بالای منحنی و G درون منحنی امکانات تولید واقع شده است.

۳) الف: تمرکز بر روی ایجاد مزایای مطلق و نسبی در مقایسه با سایر نقاط جهان و داشتن دست بالا در تعاملات جهانی ب: توسط مصرف‌کننده به دولت پرداخت می‌شود. ج: بنگاه‌ها - خانوارها د: نقطه F بالاتر از نقطه G قرار دارد.

۴) الف: تمرکز بر روی ایجاد مزایای مطلق و نسبی در مقایسه با سایر نقاط جهان و داشتن دست بالا در تعاملات جهانی ب: توسط مصرف‌کننده به دولت پرداخت می‌شود. ج: خانوارها - بنگاه‌ها د: نقطه F پایین‌تر از نقطه G قرار دارد.

۵۲- تحت چه شرایطی در نمودار زیر از نقطه X به تعادل می‌رسیم و اختلاف درآمد تولیدکننده در این دو نقطه چقدر است؟

۱) در این شرایط مازاد تقاضا داریم؛ در این حالت قیمت‌ها افزایش پیدا کرده تا به نقطه تعادل بازگردیم - ۱۲۵,۰۰۰

۲) در این شرایط مازاد عرضه داریم؛ در این حالت قیمت‌ها کاهش پیدا کرده تا به نقطه تعادل بازگردیم - ۷۵,۰۰۰

۳) در این شرایط کمبود عرضه داریم؛ در این حالت قیمت‌ها افزایش پیدا کرده تا به نقطه تعادل بازگردیم - ۷۵,۰۰۰

۴) در این شرایط کمبود تقاضا داریم؛ در این حالت قیمت‌ها کاهش پیدا کرده تا به نقطه تعادل بازگردیم - ۱۲۵,۰۰۰

۵۳- کدام گزینه دربرگیرنده پاسخ پرسش‌های زیر است؟

الف) ریشه سؤالاتی مانند «بر روی زمین خود چقدر گندم می‌توانم بکارم؟» در کدام یک است؟

ب) الگو نمایشی ..... است.

ج) آقای تقوی صاحب بخشی از سهام یک شرکت است. اگر ارزش هر سهم این شرکت ۲۸۷۰ تومان و ارزش مجموع سهام این شرکت ۱,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، در صورتی که ارزش مجموع سهام‌های آقای تقوی ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، حدوداً چند درصد سهام در مالکیت او است؟

۱) الف: منابع کمیاب هستند. ب: ساده از واقعیتی پیچیده ج: ۳۰

۲) الف: منابع برای رفع نیازهای انسان در دسترس نیستند. ب: از رفتارهای اقتصادی انسان ج: ۳۰

۳) الف: منابع کمیاب هستند. ب: ساده از واقعیتی پیچیده ج: ۱۴

۴) الف: منابع برای رفع نیازهای انسان در دسترس نیستند. ب: از رفتارهای اقتصادی انسان ج: ۱۴

۵۴- شرکتی سالیانه با استفاده از ۱۸ کارگر، ۲۸۰۰ دستگاه به قیمت ۹۶۰,۰۰۰ تومان تولید می‌کند. با توجه به جدول زیر، این شرکت در پایان سال

۱	دستمزد ماهیانه هر کارگر	۲,۴۰۰,۰۰۰
۲	هزینه ماهیانه شرکت	۹,۰۰۰,۰۰۰
۳	اجاره ماهیانه دستگاه‌های تولیدی	۵,۲۰۰,۰۰۰
۴	هزینه سالیانه مواد اولیه	۱۶۴,۰۰۰,۰۰۰

مالی چه مقدار سود یا زیان کرده است؟ (قیمت‌ها به تومان است).

(۱) ۸۵۲,۸۰۰,۰۰۰ سود

(۲) ۱,۸۳۵,۲۰۰,۰۰۰ سود

(۳) ۱,۸۳۵,۲۰۰,۰۰۰ زیان

(۴) ۸۵۲,۸۰۰,۰۰۰ زیان

۵۵- کدام گزینه پاسخ صحیح و کاملی برای پرسش‌های زیر است؟

(الف) کدام یک به تفکر طرفداران اقتصاد بازار آزاد نزدیک‌تر است؟

(ب) طبق تعریف، اشتغال کامل به وضعیتی گفته می‌شود که در آن هیچ عامل تولیدی بیکار نباشد؛ با توجه به این موضوع، کشوری که در

وضعیت اشتغال کامل قرار دارد، نقطه تولید آن نسبت به منحنی امکانات تولید در کجا واقع شده است؟

(ج) سازمانی که در جهت رفع نیازهای کارکنان بانک صادرات ایجاد شده است، چه نام دارد؟

(۱) الف: سرمایه مهم‌ترین عامل رونق اقتصاد است و کسی حق دخل و تصرف در مالکیت فردی کالاها را ندارد. ب: روی منحنی امکانات تولید ج:

تعاونی کارکنان بانک صادرات

(۲) الف: سرمایه مهم‌ترین عامل رونق اقتصاد است و کسی حق دخل و تصرف در مالکیت فردی کالاها را ندارد. ب: بالای منحنی امکانات تولید ج:

سازمان خیریه بانک صادرات

(۳) الف: هر چیزی متعلق به جامعه است و افراد جامعه در استفاده از آن آزاد هستند. ب: بالای منحنی امکانات تولید ج: سازمان خیریه بانک صادرات

(۴) الف: هر چیزی متعلق به جامعه است و افراد جامعه در استفاده از آن آزاد هستند. ب: روی منحنی امکانات تولید ج: تعاونی کارکنان بانک صادرات

۵۶- چند مورد از عبارتهای زیر در ارتباط با تاریخچه تجارت صحیح هستند؟

(الف) در اوایل قرن ۱۸، کشور انگلستان برای حمایت از صنعت نساجی داخلی، واردات پارچه‌های ابریشمی از هند، چین و ایران را ممنوع اعلام کرد.

(ب) در سال ۱۹۴۷، ۳۲ کشور قراردادی رسمی تحت عنوان گات را برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه علیه یک‌دیگر امضا کردند.

(ج) بیل کلینتون، رئیس‌جمهور وقت آمریکا حین امضای قرارداد نفتا با شیلی اعلام کرد اگر فکر می‌کرد این قرارداد ایجاد اشتغال ندارد، هرگز

آن را امضا نمی‌کرد.

(د) در سال‌های اخیر، ایالات متحده آمریکا به بهانه حفاظت از منافع ملی، بارها پیمان‌های بین‌المللی را نقض کرده است، پیمان‌هایی مثل

توافق آب و هوایی پاریس، توافق‌نامه آسیا - پاسیفیک و ...

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۷- کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درست و کاملی می‌دهد؟

(الف) منحنی ..... برخلاف منحنی ..... صعودی است.

(ب) کارآفرین ..... کارآفرینی است که .....

(ج) کدام مفهوم همراه با محدودیت منابع پدید می‌آید؟

(د) دولت‌ها از بنگاه‌ها ..... دریافت می‌کنند و به‌زای آن ..... به آن‌ها ارائه می‌دهند.

(۱) الف: عرضه - تقاضا ب: نوآور - ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند. ج: کمیابی د: کالا و خدمات - منابع مالی

(۲) الف: عرضه - تقاضا ب: پیرانگیزه - نظم، انضباط، توانایی و اشتیاق حل مسئله را دارد. ج: هزینه فرصت د: مالیات - کالا و خدمات

(۳) الف: تقاضا - عرضه ب: خوش‌بین - فرصت‌ها را زمانی که دیگران متوجه آن نمی‌شوند، می‌بیند. ج: هزینه فرصت د: مالیات - کالا و خدمات

(۴) الف: تقاضا - عرضه ب: تیزبین - واقع‌بین است اما به موفقیت اقتصادی دلگرم می‌باشد. ج: کمیابی د: کالا و خدمات - منابع مالی

۵۸- کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

(الف) رویکرد بخشی از تصمیم منطقی است اما بهترین تصمیم به مقایسه منافع و هزینه‌ها بستگی دارد.

(ب) کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. امروزه بسیاری از کسب و کارهای ایرانی شخصی و کوچک‌مقیاس‌اند.

(ج) بنگاه‌ها از بازار محصولات درآمد دریافت می‌کنند و به آن عوامل تولید می‌دهند.

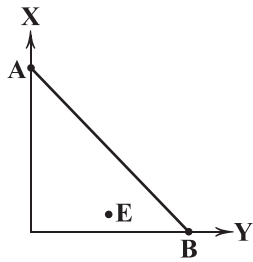
(د) در برخی از کشورها بر روی سوخت‌های آلاینده، عوارض و مالیات سنگین می‌بندند تا مردم در استفاده از آن‌ها صرفه‌جویی کنند.

۴ (۴) الف - ج

۳ (۳) ب - د

۲ (۲) ب - ج

۱ (۱) الف - ب

۵۹- کدام گزینه به دو پرسش زیر پاسخ صحیح و کاملی می‌دهد؟

الف) منظور از عبارت «دولت سالیانه بخشی از درآمد خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین می‌کند» چیست؟

ب) با توجه به منحنی بودجه روبرو، نقطه E چه وضعیتی دارد؟

(۱) الف: از مردم قرض می‌گیرد یا آن‌ها را در فعالیت‌های مختلف مثل طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری شرکت می‌دهد. ب: در این حالت، منابع ما به حدی نرسیده است که روی خط AB بخواهیم حرکت کنیم.

(۲) الف: دولت گاهی اوقات دارایی‌های خود را به مردم می‌فروشد و بعداً که منابع مالی تأمین شد، آن‌ها را پس می‌گیرد. ب: در این حالت، منابع ما به حدی نرسیده است که روی خط AB بخواهیم حرکت کنیم.

(۳) الف: از مردم قرض می‌گیرد یا آن‌ها را در فعالیت‌های مختلف مثل طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری شرکت می‌دهد. ب: ممکن است فرد تمایل نداشته باشد تا همه پول خود را خرج کند.

(۴) الف: دولت گاهی اوقات دارایی‌های خود را به مردم می‌فروشد و بعداً که منابع مالی تأمین شد، آن‌ها را پس می‌گیرد. ب: ممکن است فرد تمایل نداشته باشد تا همه پول خود را خرج کند.

۶۰- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

الف) گاهی اوقات با عدم رعایت مزیت نسبی، علی‌رغم کاستن از هزینه‌های مستقیم (مثل حقوق کارکنان) ضرر می‌کنیم.

ب) تقاضای کالای عادی با درآمد تولیدکننده رابطه مستقیم دارد و در صورت افزایش درآمد، تقاضا هم افزایش می‌یابد.

ج) حرکت از ناکارایی به کارایی، همواره هدف شرکت‌ها و کشورها بوده است و آن‌ها در این زمینه تلاش می‌کنند.

د) از مزایای ایجاد شرکت سهامی، امکان افزایش سرمایه از طریق افزایش سهام یا سرمایه و هم‌چنین امکان تأمین مالی بانکی است که از طریق دریافت وام رخ می‌دهد.

ه) شرکت‌ها سعی می‌کنند با استفاده از روش‌های مختلف مثل بازاریابی برای محصولات یا جلوگیری از ریخت‌وپاش از میزان زیان خود بکاهند یا به سود خود بیفزایند.

(۱) ص - ص - غ - غ - غ - ص - ص - ص

(۲) غ - غ - غ - غ - غ - ص - ص - ص

(۳) غ - ص - غ - غ - غ - ص - ص - ص

(۴) ص - غ - ص - ص - ص - ص - ص - ص

۶۱- کتاب «شاهنامه ابومنصوری» در چه سالی به رشته تحریر درآمد؟

(۴) ۳۶۴ قمری

(۳) ۳۴۶ قمری

(۲) ۳۶۲ قمری

(۱) ۳۲۶ قمری

۶۲- کدام گزینه درباره «سخن‌سرایان بزرگ قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم» نادرست است؟

(۱) شعر پارسی در این دوره به دست رودکی بنیان نهاده شد؛ به همین سبب او را «پدر شعر فارسی» نام نهاده‌اند.

(۲) حماسه ملی ایران و شعر حماسی با «فردوسی» به اوج رسید.

(۳) شعر غنایی در این عهد با دو شاعر مشهور، «رودکی سمرقندی» و «جلال‌الدین محمد بلخی»، قوت و استحکام یافت.

(۴) در این دوره نخستین کسی که قصیده حکمی و اندرزی تمام و کمال سرود، «کسایی مروزی» بود که بعدها «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

۶۳- متن زیر، کدام اثر را معرفی می‌کند؟

«این کتاب که ابتدا به فرمان منصور بن نوح سامانی در ترجمه تاریخ مفصلی که محمد بن جریر طبری نوشته بود، به رشته تحریر درآمد، بعدها با حذف مطالبی از اصل کتاب و افزودن بخش‌های جدیدی به آن، به عنوان اثری مستقل، در شمار مهم‌ترین متون تاریخی عصر سامانی قرار گرفت.»

(۴) مجمل‌التواریخ

(۳) ترجمه تفسیر طبری

(۲) تاریخ بلعمی

(۱) تاریخ طبری

۶۴- کاربرد فعل «گسستن» در کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) بتوان گسست زود ز هم دام سست را
- ۲) رشتهٔ عمر بلندم سر به کوتاهی نهاد
- ۳) گسست رشته پیوند، یار دشمن خوی
- ۴) ز من گسستی و با دیگران بیبوستی

۶۵- نوع «را» در کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) صدای آب روان خواب راگران سازد
- ۲) چراغ گل به نسیم بهانه ای بند است
- ۳) پرید جانب او مرغ روح و با من گفت
- ۴) دل گفت مرا روزی سالی گذرد زان مه

۶۶- نوع «سجع» در کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) پشت و پناه سپاه من بود، در دیدهٔ دشمنان خار و بر روی دوستان خال
- ۲) پادشاهی او راست زینده، خدایی او راست درخورنده، بلندی و برتری از درگاه او جوی و بس.
- ۳) مال از بهر آسایش عمر است، نه عمر از بهر گرد کردن مال
- ۴) مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع.

۶۷- تأثیر موسیقایی «سجع»ها در کدام گزینه، بیشتر است؟

- ۱) تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت.
- ۲) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.
- ۳) یکی را از تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد.
- ۴) فلان را کریم بی شمار است و هنر بی حساب، دارای عزمی است متین و طبعی کریم.

۶۸- در کدام گزینه هر دو آرایهٔ «واج آرایه» و «واژه آرایه» به کار رفته است؟

- ۱) وگر چنان که در آن حضرت نباشد بار
- ۲) من گدا و تمنای وصل او هیهات
- ۳) اگر چه دوست به چیزی نمی خرد ما را
- ۴) چه باشد از شود از بند غم دلش آزاد

۶۹- واژه‌های «تراویدن - ترسانک - دلداری - زمین لرزه» به ترتیب، با واژه‌های کدام گزینه هم وزن اند؟

- ۱) رهاپیدن - بی بهار - انسانی - زبانه دار
- ۲) غریبانه - کاینات - کوچیدن - تصاویر
- ۳) پریشانی - خاطرات - بارانی - نهانگاه
- ۴) زمستانی - پنجره - تنهایی - کماندار

۷۰- در رباعی زیر، چند بار از صامت «ی» استفاده شده است؟

- «ای دل تا کی مصیبت افزا گردی
انداخته‌ای در به در و کوی به کوی
- ۱) ۵   ۲) ۶   ۳) ۷   ۴) ۸

۷۱- نظم هجاها در کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) اگر هوشمندی به معنی گرای
  - ۲) عجب نیست از گل که خندد به سروی
  - ۳) حلال است رفتن به صحرا، ولیک
  - ۴) بگو و تا سوار آورم زابللی
- که معنی بماند نه صورت به جای
که در این چمن پای در گل نشیند
نه انصاف باشد که بی ما روند
که باشند با خنجر کابلی

۷۲- مفهوم کدام بیت از ابیات دیگر، دور تر است؟

- ۱) فردا چو غم زیاده ز امروز می‌رسد
- ۲) برو شادی کن ای یار دل‌افروز
- ۳) امروز می‌خوری غم فردا و هم‌چنان
- ۴) از غم فردا هم امروز، ای پسر، بی‌غم شود

۷۳- مفهوم همه گزینیه‌ها، با عبارت «دیدم که نصیحت نمی‌پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند.» تناسب دارد، به استثنای بیت ..... .

- ۱) حکایتی ز دهانت به گوش جان من آمد
- ۲) مرا هوشی نماند از عشق و گوشی
- ۳) کلید گنج سعادت، نصیحت سعدی است
- ۴) اگر مراد نصیحت‌کنان ما این است

۷۴- مفهوم کدام گزینه با ابیات زیر، متناسب تر است؟

- «گرچه دانی که نشنوند، بگویی
زود باشد که خیره‌سور، بینی
دست بر دست می‌زند که دریغ!

- ۱) ز بخل صاحب خرمن نصیحت است این حرف
- ۲) «صائب» از پند و نصیحت، غفلت من بیش شد
- ۳) به هر طریق که باشد نصیحتش مکنید
- ۴) نصیحت گوش کن کاین دُر بسی به

۷۵- مضمون کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود
- ۲) بی‌تأمل سخن خود مده از دل به زبان
- ۳) بی‌تأمل دم مزین کز لب گهر می‌ریزدش
- ۴) من که از دشمن سخن گویم تأمل کن که چون

سایت کنکور

۷۶- به عقیده برخی پژوهشگران، کدام عامل تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

- ۱) توجه یونانیان به ثبت و ضبط سرگذشت پیشینیان
- ۲) رواج و رونق ادبیات و فلسفه
- ۳) تأثیرپذیری از تاریخ‌نگاری اقوام همسایه
- ۴) ظهور و گسترش دموکراسی در یونان

۷۷- کدام گزینه درباره «هرودت»، مورخ یونان باستان، نادرست است؟

- ۱) تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن، با ظهور وی آغاز شد.
- ۲) کتاب تاریخ او، کهن‌ترین و کامل‌ترین کتاب تاریخی به جامانده از عصر باستان است.
- ۳) در گزارش رویدادهای مربوط به ایران، از لغزش و غرض‌ورزی به دور بوده است.
- ۴) به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر کرده است.

۷۸- چرا باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی زندگی بشر کمک شایانی کرده است؟

- ۱) باستان‌شناسی میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است و در مرمت و نگهداری این میراث‌گران‌بها نقش دارد.
- ۲) نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می‌رود.
- ۳) مطالعه و شناخت این دوران بسیار طولانی، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است.
- ۴) منابع مکتوب برای شناخت این دوره‌ها، مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند.

۷۹- انسان‌های نخستین، هنر نقاشی را به چه منظوری به کار می‌گرفتند؟

- (۱) ترسیم موفقیت‌ها و انتقال آن به آیندگان
(۲) نشان دادن احساسات و اندیشه‌های خود
(۳) آموزش شکار به کودکان و زنان
(۴) ارتباط با خدایان و نیروهای ماوراءالطبیعه

۸۰- کدام گزینه، توصیف درستی از «پریکلس» شخصیت معروف یونان باستان ارائه می‌دهد؟

- (۱) فیلسوف مشهور یونانی و شاگرد ارسطو که به پیشرفت فلسفه در یونان کمک شایانی کرد.
(۲) سردار بزرگ یونانی که پس از غلبه بر رقیبانش، حکومت یونان را از جمهوری به امپراتوری تبدیل کرد.
(۳) فرمانده نظامی دولت - شهر آتن که در جنگ‌های پلوپونزی و جنگ‌های یونان و ایران، سپاه آتنی‌ها را رهبری کرد.
(۴) سیاستمداری آزادی‌خواه که دولت - شهر آتن به رهبری وی، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

۸۱- شی‌هوانگ‌تی برای رونق تجارت سرزمین‌های تحت فرمان خود، کدام یک از تدابیر زیر را به کار برد؟

- (۱) جاده مشهور ابریشم را بازگشایی کرد.
(۲) مقیاس وزن‌ها، اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد.
(۳) مالیات و عوارض تجارت خارجی را کاهش داد.
(۴) بر میزان صادرات ابریشم چین افزود.

۸۲- شمارش ماه و سال در گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» بابل چگونه بود؟

- (۱) سال شامل ۱۲ ماه ۲۹ یا ۳۰ روزه قمری بود که هر سه سال یک بار ۱۳ ماه می‌شد.
(۲) سال خورشیدی و شامل ۱۲ ماه ۳۰ روزه بود و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد.
(۳) سال شامل ۱۲ ماه ۲۹ یا ۳۰ روزه شمسی بود که هر سه سال یک بار ۱۳ ماه می‌شد.
(۴) سال قمری و شامل ۱۲ ماه ۲۹ یا ۳۰ روزه بود و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد.

۸۳- پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون به شرح کدام وقایع تاریخی ایران باستان پرداخته است؟

- (۱) ماجرای فتح صلح‌آمیز بابل توسط کورش بزرگ
(۲) وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ
(۳) شرح جنگ‌های داریوش بزرگ با یونانیان
(۴) اوضاع اقتصادی و اجتماعی دوره ساسانیان
- ۸۴- کدام شهر از جمله کهن‌ترین شهرها و مراکز تمدنی جهان است که در دوره ایلامی‌ها به اوج شکوفایی اقتصادی خود رسید؟

- (۱) سیمش (۲) شوش (۳) پاسارگاد (۴) هگمتانه

۸۵- آثار باستانی پیش از اسلام در کدام منطقه ایران، مقصد اصلی جست‌وجوی جهانگردان اروپایی در دوره صفویه بود؟

- (۱) اصفهان (۲) فارس (۳) خوزستان (۴) کرمانشاه

۸۶- به ترتیب «GIS» و «کارتوگرافی» مربوط به کدام یک از شاخه‌های دانش جغرافیا هستند؟

- (۱) زمین‌شناسی - سنجش از دور
(۲) علوم فضایی - هندسه
(۳) هندسه - آمار و فناوری اطلاعات
(۴) آمار و فناوری اطلاعات - نقشه‌کشی

۸۷- در پژوهش‌های جغرافیایی، کدام گزینه، درست قبل از مرحله پردازش انجام می‌شود؟

- (۱) جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات
(۲) تدوین راهنمای فرضیه
(۳) بیان مسئله و طرح سؤال
(۴) جمع‌آوری اطلاعات و نتیجه‌گیری

۸۸- کدام گزینه از دلایل اهمیت خلیج فارس است؟

- (۱) صرفاً بین قاره آفریقا و آسیا نقش ارتباطی دارد.
(۲) دارای ۳۸٪ ذخایر نفتی و ۶۶٪ ذخایر گاز جهان است.
(۳) خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام قرار دارد.
(۴) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، این منطقه را به یکی از کانون‌های ثروتمند جهان تبدیل کرده است.

۸۹- به ترتیب «شکل منظم و موازی»، «جهت شمالی - جنوبی» و «امتداد غربی - شرقی» مربوط به کدام رشته‌کوه‌های ایران است؟

- (۱) شمال خراسان - البرز - تالش
(۲) شمال خراسان - تالش - البرز
(۳) زاگرس - تالش - البرز
(۴) زاگرس - البرز - آذربایجان

- ۹۰- کدام گزینه، محل اصلی منطقه مکران در ایران است؟
 (۱) استان هرمزگان و شمال استان سیستان و بلوچستان
 (۲) اطراف دریای عمان و در مرز پاکستان
 (۳) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان
 (۴) اطراف دریاچه هامون و جنوب شرقی رشته‌کوه زاگرس
- ۹۱- دشت نهاوند بر اثر انباشت مواد حاصل از ..... در نواحی پست به وجود آمده است.
 (۱) فرسایش (۲) مواد آهکی (۳) چین خوردگی (۴) هوازدگی
- ۹۲- عواملی چون ساختمان زمین و مقاومت سنگ، از مهم‌ترین علل پیدایش ..... می‌باشند.
 (۱) کوهستان‌ها (۲) دشت‌ها (۳) شکستگی‌ها (۴) جلگه‌ها
- ۹۳- به ترتیب توده‌های هوای ..... و ..... از «دریای سرخ» و «اقیانوس هند» وارد ایران می‌شوند.
 (۱) غربی - سودانی (۲) سودانی - مرطوب موسمی (۳) سرد و خشک سیبری - غربی (۴) مرطوب موسمی - غربی
- ۹۴- میزان باران بخش زیادی از بیابان لوت که در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای قرار دارد، به چه میزان است؟
 (۱) کم‌تر از ۵۰ میلی‌متر (۲) کم‌تر از ۶۰ میلی‌متر (۳) کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر (۴) کم‌تر از ۴۰ میلی‌متر
- ۹۵- کدام گزینه از پیامدهای بحران ریزگردها در کشور ایران است؟
 (۱) کاهش ریزش‌های جوی - خشک شدن باتلاق‌ها
 (۲) کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی - آسیب رساندن به جنگل‌های بلوط زاگرس
 (۳) ایجاد و گسترش بیابان‌ها - از بین رفتن رودخانه‌ها
 (۴) عفونت‌های ریوی و تنفسی - ایجاد و گسترش بیابان

- ۹۶- به ترتیب مثال‌های «رفتن به ورزشگاه آزادی به قصد لذت بردن از فوتبال»، «بالا بردن پرچم در مراسم صبحگاهی توسط سربازان» و «قرار گرفتن جوان‌ها بر سر دوراهی ازدواج یا تحصیل»، بیانگر کدام ویژگی‌های کنش می‌باشند؟
 (۱) ارادی بودن کنش - معنادار بودن کنش - ارادی بودن کنش
 (۲) ارادی بودن کنش - هدفدار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش
 (۳) هدفدار بودن کنش - معنادار بودن کنش - ارادی بودن کنش
 (۴) هدفدار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش
- ۹۷- مفاهیم «سلام کردن»، «ادب»، «نظم»، «حجاب داشتن» و «ثروت»، بیانگر کدام مفاهیم زیر هستند؟ (به ترتیب)
 (۱) هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
 (۲) ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
 (۳) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
 (۴) هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی
- ۹۸- عبارت‌های «کنش‌های اجتماعی آدمیان را دگرگون می‌سازد»، «با جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند»، «ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد» و «ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد»، به ترتیب با کدام گزینه در ارتباط هستند؟
 (۱) آلودگی طبیعت و محیط زیست - شناخت خداوند و فرشتگان - سنت‌های الهی - سنت‌ها و قوانین الهی
 (۲) شناخت جهان ماوراءطبیعی - سنت‌ها و قوانین الهی - سنت‌ها و قوانین الهی - شناخت خداوند و فرشتگان
 (۳) سنت‌ها و قوانین الهی - آلودگی طبیعت و محیط زیست - سنت‌ها و قوانین الهی - شناخت خداوند و فرشتگان
 (۴) شناخت خداوند و فرشتگان - شناخت جهان ماوراءطبیعی - قوانین الهی - سنت‌ها و قوانین الهی
- ۹۹- کدام گزینه جایگاه پدیده‌های زیر را بر روی دو طیف «خرد یا کلان» و «ذهنی یا عینی» به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)
 «عدالت اجتماعی - علاقه به ورزش‌های سنگین - آداب جشن تولد - حضور در مراسم عزاداری حسینی»
 (۱) کلان و عینی - کلان و ذهنی - خرد و عینی - کلان و عینی
 (۲) کلان و ذهنی - خرد و ذهنی - خرد و ذهنی - خرد و عینی
 (۳) کلان و عینی - کلان و ذهنی - خرد و ذهنی - خرد و عینی
 (۴) کلان و ذهنی - خرد و عینی - خرد و عینی - کلان و ذهنی

- ۱۰۰- کدام گزینه در ارتباط با «لایه‌های عمیق جهان اجتماعی» نادرست، ولی در مورد «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» درست می‌باشد؟ (به ترتیب)
- (۱) لایه‌هایی که می‌توانند حذف شوند ولی با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد - لایه‌هایی که به آسانی تغییر نمی‌کنند و اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.
- (۲) بخش‌هایی از جهان اجتماعی که تأثیرات همه‌جانبه دارند و کم‌تر در معرض تغییرند - بخش‌هایی که به آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید می‌آورد.
- (۳) لایه‌هایی را گویند که تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر جهان اجتماعی دارند - آن دسته از لایه‌هایی که امکان تغییر کم‌تری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند.
- (۴) بخش‌هایی از جهان اجتماعی به آسانی تغییر می‌کنند و با حذف آن‌ها جهان اجتماعی فرو می‌ریزد - بخش‌هایی که هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند.

۱۰۱- عبارتهای «یاد کردن مردم‌شناسان از جهان‌های اجتماعی متفاوت»، «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» و «تقسیم دورکیم از حرکت جوامع بشری به دو مقطع»، به ترتیب به کدام نوع جهان‌های اجتماعی مربوط می‌شوند؟

- (۱) جهان‌های اجتماعی در طول هم - جهان‌های اجتماعی در طول هم - جهان‌های اجتماعی در عرض هم
- (۲) جهان‌های اجتماعی در عرض هم - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - جهان‌های اجتماعی در طول هم
- (۳) جهان‌های اجتماعی در عرض هم - جهان‌های اجتماعی در طول هم - جهان‌های اجتماعی در طول هم
- (۴) جهان‌های اجتماعی در طول هم - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - جهان‌های اجتماعی در عرض هم

۱۰۲- هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب به کدام ویژگی‌های جهان متجدد اشاره دارد؟

- در نگاهش آدمی آب و گل است / کاروان زندگی بی‌منزل است

- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گویند.

- قوت افرنگ از علم و فن است / از همین آتش، چراغش روشن است

- با افول علوم و روش‌های فراتجربی، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود.

- (۱) گسترش عقلانیت ابزاری - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر مقدس و معنوی
- (۲) غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به هدف - غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به دنیا - گسترش عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی
- (۳) غلبه کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - از دست رفتن دانش‌ها و ارزش‌ها - زوال عقلانیت ذاتی - طرد عناصر مقدس و معنوی
- (۴) طرد عناصر معنوی و مقدس - گسترش عقلانیت ابزاری - گسترش عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی

۱۰۳- به ترتیب کدام جهان‌های اجتماعی نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند و علوم اجتماعی چه زمانی نمی‌توانند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها یا آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند؟

(۱) وقتی که علم را به دانش تجربی محدود نمایند - وقتی که علم را به معنای تجربی آن محدود کند.

(۲) وقتی پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی، در قلمرو آرمانی قرار می‌گیرد - وقتی حقانیت و درستی آن‌ها با موافقت آدمیان تغییر نکند.

(۳) اگر عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر نمی‌دانند - اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند.

(۴) اگر جهان‌های اجتماعی حقایق را نشانند و به آن عمل نکنند - اگر حق و باطل بودن عقاید و واقعیت‌ها براساس آگاهی یا جهل آدمیان تعیین نشود.

۱۰۴- به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، ..... می‌گویند و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه به آن عمل می‌کنند، ..... را شکل می‌دهد. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه، ..... وارد ..... می‌شوند. هر بخش از جهان اجتماعی که از نظر علمی ..... نباشد، باطل است. امنیت برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در ..... و برای یک جامعه بسامان، در ..... است.

(۱) هنجار اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - آرمان‌ها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - صحیح - قلمرو واقعی - قلمرو آرمانی

(۲) آرمان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - آرمان‌ها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قابل دفاع - قلمرو آرمانی - قلمرو واقعی

(۳) هنجار اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - واقعیت‌ها - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قابل دفاع - قلمرو واقعی - قلمرو آرمانی

(۴) آرمان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - واقعیت‌ها - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - صحیح - قلمرو آرمانی - قلمرو واقعی

۱۰۵- تعداد عبارتهای نادرست را مشخص کنید و کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) وجود نظریات یکسان درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

(ب) در جهان معنوی اسلام، انسان حق ندارد تصرفاتی را که مخالف اراده حکیمانة الهی است، در جهان طبیعت و بدن خود انجام دهد.

(ج) عبارت «یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد»، بیانگر تأثیر بُعد جسمانی بر بُعد نفسانی است.

(د) آن چه در پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می‌شود، هویت فرد را تشکیل می‌دهد و صرفاً با نوعی احساس مثبت همراه است.

(۱) ۳ - غ - غ - ص - غ (۲) ۱ - ص - ص - ص - غ (۳) ۱ - ص - غ - ص - ص (۴) ۳ - غ - ص - غ - غ

۱۰۶- کدام گزینه درباره «تصور» صحیح است؟

- (۱) نادرست بودن یک تصور را به سختی می‌توان تشخیص داد.
(۲) احکام موجود در تصور، به کلی با احکام تصدیقی متفاوت است.
(۳) ارتباط میان دو مفهوم در تصور بررسی نمی‌شود.
(۴) تصور، یکی از اجزای استدلال است که از پیش معلوم شده است.

۱۰۷- دلالت موجود در کدام گزینه به درستی ذکر نشده است؟

- (۱) وقتی به خانه وارد شدم، همه جا تاریک بود. (مطابقی)
(۲) خانه دوست پدرم در خیابان پیروزی است. (مطابقی)
(۳) تابستان به رنگ آمیزی خانه‌مان می‌پردازیم. (تضمنی)
(۴) وقتی رسیدم، کل خانه از حضور من تعجب کرده بود. (تضمنی)

۱۰۸- در کدام گزینه، امکان مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود ندارد؟

- (۱) فردا سفر تمام می‌شود و وارد ربیع‌الاول می‌شویم.
(۲) گنجینه پنهان شده توسط امیررضا کشف شد.
(۳) به مناسبت جنگ در خوزستان سخنرانی می‌کنم.
(۴) پس از آزمون از من تعدادی عکس یادگاری بگیر.

۱۰۹- مفاهیم موجود در کدام گزینه، تماماً جزئی هستند؟

- (۱) کشور ایران - پرچم ایران
(۲) دانشگاه تهران - احمدرضا
(۳) آقای اکبری - امیرالمؤمنین
(۴) حقوق تجارت - تنها دادگاه شوستر

۱۱۰- میان مفاهیم موجود در کدام گزینه، رابطه ناسازگار وجود دارد؟

- (۱) چوبی و صندلی
(۲) دیوار و گچ
(۳) میوه و شیرین
(۴) انسان و متفکر

۱۱۱- کدام گزینه درباره «تعریف مفهومی» صحیح است؟

- (۱) در تعریف مفهومی، نمی‌توان گفت سخن از لفظ یا مصداق است.
(۲) دسته‌بندی ویژگی‌های مصادیق در تعریف مفهومی صورت می‌گیرد.
(۳) در تعریف مفهومی، به تعریف عام و خاص یک نمونه خارجی می‌پردازیم.
(۴) ویژگی منحصر به فرد در تعریف مفهومی سبب جامع بودن تعریف می‌شود.

۱۱۲- کدام تعریف فقط مانع نیست؟

- (۱) اعراب = زندگی‌کنندگان در شبه جزیره عربستان
(۲) آینه = شیئی که تصاویر را نشان می‌دهد.
(۳) کمد = وسیله‌ای چوبی که جلوی دیوار قرار دارد.
(۴) جنگ = واقعه‌ای که به کشته شدن مردم می‌انجامد.

۱۱۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در استدلال قیاسی، مقدمات ضرورتاً تابع نتیجه هستند.
(۲) در استدلال استقرایی، مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.
(۳) براساس قطعی یا احتمالی بودن نتیجه، استدلال‌ها طبقه‌بندی می‌شوند.
(۴) اگر نتیجه ضرورتاً درست باشد، استدلال قطعاً قیاسی است.

۱۱۴- استقرای تعمیمی موجود در کدام گزینه، قوی‌تر است؟

- (۱) تا امروز در این ساختمان نوساز، هیچ سوسکی مشاهده نشده است، پس محال است هیچ‌گاه در این جا سوسکی پیدا شود.
(۲) طی نظرسنجی انجام شده از دانش‌آموزان پنجم ابتدایی، احتمالاً رئیس شورای دانش‌آموزی مدرسه، نازنین خواهد شد.
(۳) طی قرن‌های اخیر، در کویر لوت کم‌ترین میزان بارش رخ داده است، احتمالاً از این پس نیز قرن‌ها، شاهد باران زیادی نباشیم.
(۴) ادبیات و عربی در دفترچه عمومی آزمون سخت بودند، احتمالاً سایر دروس آزمون نیز سخت و غیرقابل پاسخگویی خواهند بود.

۱۱۵- برای بررسی فرضیه‌های علمی بهتر است از کدام یک از اقسام استدلال استفاده کنیم؟

- (۱) استقرای تعمیمی
(۲) استنتاج بهترین تبیین
(۳) استقرای تمثیلی
(۴) قیاس

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دروسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۱۴۰۰/۱۱/۰۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سؤالات: ۱۱۵	مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۶۱	۷۵	۱۵ دقیقه
۸	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۷۶	۸۵	۱۰ دقیقه
۹	جغرافیای ایران	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۱۱	منطق	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	ابوالفضل شهرزاد بخشایش	پریسا فیلو - شاهو مرادیان سیدمهدی میرفتحی - محمدیوسف هدایت
دین و زندگی	شعب مقدم	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - مهدیه حسامی	مهدیه حسامی - مریم پارسائیان ساناز فلاحی
ریاضی و آمار	ندا فرهختی	مریم ولی‌عابدینی - مینا نظری
اقتصاد	سیدامیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی احمد منصوری - رقیه بژند - لیلا عباسی
تاریخ	زهرا فروغی هریس	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - لیلا عباسی رقیه بژند
جغرافیا	محسن مصلاهی	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	سیروس نبی‌زاده	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی
منطق	امیرمحمد نصیری	مریم پارسائیان - فاطمه ساریخانی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجیبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبیدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - زهرا فتاحی - فرزانه رجیبی - ربابه الطافی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام
۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی
www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها:

وَرطه: گرداب، گودال، مهلکه، گرفتاری

تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توجه

مَخْمَصه: گرفتاری، سختی، دشواری

آخَره: چنبره گردن، قوس زیر گردن (غَارِب: میان دو کتف / کَله: برآمدگی پشت

پای اسب)

۲ ۱ املاي درست واژه:

لثیم: پست

۳ ۳ استعاره: ماه استعاره از معشوق

واج آرایي: تکرار مصوّت بلند «ا» (۸ بار) و صامت «ر» (۷ بار)

تشبیه: معشوق به آفتاب

تضاد: شب ≠ سحر

جناس: سحر، سفر

۴ ۱ تشخیص (بیت «ب»): نسبت دادن پایه‌رکابی به حواس و

وفاداری به اوراق خزان

تشبیه (بیت «ج»): لاله‌رخ، تشبیه رخ به لاله

استعاره (بیت «الف»): کان ملاحظت استعاره از معشوق

کنایه (بیت «ه»): «آب شدن دل» در این جا کنایه از، از بین رفتن تمایلات

لذت طلبانه / دست شستن کنایه از قطع دل بستگی

حس آمیزی (بیت «د»): شیرینی جان

۵ ۴ عاشق (مضاف‌الیه) جان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از تو نشانی (مفعول) جز صنع حکیمانه ندیدند.

(۲) دروغ (مفعول) نگفتی.

(۳) تو لشکر (مفعول) بیارای.

۶ ۲ می‌کردم: ماضی استمراری / نبود: ماضی ساده

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نمی‌پرسی: مضارع اخباری

(۳) می‌چکد: مضارع اخباری

(۴) در نمی‌کشد: مضارع اخباری

۷ ۳ «واو» عطف: شیخ و زاهد

حرف «واو» در سایر گزینه‌ها از نوع «ربط» است.

۸ ۲ مفهوم گزینه (۲): غیرت عاشقانه و بی‌وفایی معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: وفاداری عاشق

۹ ۳ مفهوم مشترک آیه شریفه سؤال و گزینه (۳): توصیه به پروا

کردن از عذاب، مکر و تدبیر خداوند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توکل به خداوند و بهره‌مندی از رحمت او موجب دور ماندن از آسیب مکر و بددلی است.

(۲) نكوهش فریفته شدن به وسیله روزگار

(۴) توصیه به پرهیز از مکر دشمن نرم‌خو

۱۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): عجز انسان از

شناخت و توصیف خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تنها حقیقت ارزشمند در جهان هستی، معشوق است.

(۲) تقابل عشق و عقل

(۳) ارزشمندی معشوق

زبان عربی

■ گزینه صحیح را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان یا مکالمه مشخص کن (۱۷ - ۱۱):

۱۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: مجاهدینا الشجعان: رزمندگان

(مجاهدان) دلیر (شجاع) ما؛ ضمیر «نا» باید ترجمه شود.

در ترجمه ترکیب وصفی - اضافی، ابتدا صفت، سپس مضاف‌إلیه ترجمه می‌شود. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

کانوا یجهزون: مجهز می‌کردند؛ ترکیب «کان + فعل مضارع» معادل «ماضی استمراری» در فارسی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

البلاد: کشور؛ بدون ضمیر است. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

الأعداء المخدوعین: دشمنان فریب‌خورده؛ «الأعداء» جمع و بدون ضمیر است. «المخدوعین» اسم مفعول است، بنابراین نباید معادل «اسم فاعل» ترجمه شود. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: ستعصفت: خواهد وزید؛ فعل مستقبل

است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

غداً: فردا [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

أعاصیر: گردبادهایی؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

تلك: آن [رد گزینه (۳)]

المحافظات: استان‌ها [رد گزینه (۴)]

المحیط: اقیانوس [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

علینا: ما باید، بر ماست [رد گزینه (۳)]

إخبار الآخرين: دیگران را آگاه کنیم [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

حدوثها: رویداد (اتفاق افتادن) آن [رد گزینه (۴)]

۱۳ ۴ ترجمه کلمات مهم: قال: گفت؛ فعل ماضی است. [رد گزینه (۲)]

قائدهم العالم: رهبر دانایان؛ ضمیر «هم» باید ترجمه شود. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
رای: دید [رد گزینه (۳)]

(رای ... یدعو): فرا می‌خواند، دعوت می‌کرد؛ فعل مضارع است. به همراه فعل ماضی، به صورت ماضی استمراری ترجمه شود. [رد گزینه (۲)]

عمیل: مزدور [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

العدو: دشمن؛ مفرد و بدون ضمیر است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۱۴ ۱ ترجمه کلمه مهم: المنشفة: حوله

ترجمه صحیح عبارت: ای مسافر، چرا در چمدانت، چیزهایی مانند مسواک و خمیردندان و حوله قرار ندادی؟

۱۵ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «گفت: همانا من چیزی را می‌دانم که

شما نمی‌دانید.»

مفهوم: «ما فقط ظاهر امر را می‌بینیم و قضاوت می‌کنیم ولی خدا چیزهایی را (از باطن امور) می‌داند که ما هرگز نمی‌دانیم.» این مفهوم به گزینه (۴) نزدیک‌تر است.

۱۶ ۲ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) شد = شد (مترادف) (✓)

(۲) نزد ≠ نزد (نادرست است و باید «=» می‌آمد چون مترادف است). (✗)

(۳) جشن = جشنواره (مترادف) (✓)

(۴) بالا برد ≠ پایین آورد (متضاد) (✓)

۱۷ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «ملت ایران را چگونه یافتی؟»

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) ایران را پس از مسافت صد کیلومتر یافتیم. (✗)

(۲) مردم ایران به زبان عربی سخن می‌گویند. (✗)

(۳) ملت ایران ملتی دارای همتی والاست. (✓)

(۴) ملت ایران را نیافتیم. (✗)

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۲۰ - ۱۸):

۱۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ مفرد است. (← أحد عشر معلماً)

(۲) اعداد ۱ و ۲ بعد از معدود خود می‌آید. (← مقالین اثنین)

(۳) معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ مفرد است. (← سبعة و خمسون عاماً)

۱۹ ۱ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قال: گفت (فعل متعدی)، یفرق: پراکنده می‌کند (فعل متعدی)،

اعلموا: بدانید (فعل متعدی)، یحاول: تلاش می‌کند (فعل متعدی): ۴ مورد (✓)

(۲) ما ظلمنا: ستم نکردیم (فعل متعدی)، ظلموا: ستم کردند (فعل متعدی):

۲ مورد (✗)

(۳) أشاهد: مشاهده می‌کنم (فعل متعدی)، ثمطر: می‌باراند (فعل متعدی):

۲ مورد (✗)

(۴) إنكسرت: شکست (فعل لازم)، ما غرقت: غرق نشد (فعل لازم)،

وصلوا: رسیدند (فعل لازم): این عبارت فعل متعدی ندارد. (✗)

۲۰ ۱ مُفَاعَلَةٌ ← تَفَاعُلٌ (تعارف)

دین و زندگی

۲۱ ۲ آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» با عبارت اول

مذکور در صورت سؤال ارتباط دارد، از این جهت که کسانی که سرای آخرت را می‌طلبند همان معتقدان به معاد هستند و پاداش آن‌ها «لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» است و آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ... وَ الْآخِرَةَ» به انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی زندگی اشاره دارد.

آیه شریفه «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» بیانگر دیدگاه منکران معاد است که با عبارت دوم مذکور در صورت سؤال هم‌مفهوم است.

۲۲ ۳ موارد «الف» و «ج» و «د» صحیح است.

خداوند در آیه ۹۱ سوره مائده می‌فرماید: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد.»

۲۳ ۲ موارد «الف» و «ج» صحیح است.

خداوند در آیه ۲۴ سوره جاثیه می‌فرماید: «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَىٰ وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ: [کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست. همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند. البته این سخن را از روی علم نمی‌گویید، بلکه فقط ظن و خیال آنان است.»

۲۴ ۳ اگر قبول‌کنندگان معاد، ایمان و باور قلبی به معاد داشته باشند، آثار و پیامدهای منکران معاد گریبان آن‌ها را نمی‌گیرد.

۲۵ ۱ بررسی موارد:

الف) به قدرت خداوند به زنده کردن مردگان اشاره دارد که دلالت بر یکی از دلایل امکان معاد دارد.

ب) خداوند حکیم است و لازمه حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد. اگر خداوند در درون انسان گرایش به بقا و جاودانگی قرار داده است، پس امکانات پاسخگویی به این تمایل را با حیات ابدی در آخرت قرار داده است.

۲۶ ۳ خداوند در آیه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ» بیان می‌کند که انسان‌ها را در قیامت حتماً جمع می‌کند بنابراین، قیامت حتماً رخ خواهد داد. آیه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» به حکیم بودن خداوند اشاره دارد و این‌که هر تمایلی در انسان قرار داده شده، امکانات پاسخگویی آن هم تدارک دیده شده است.

۲۷ ۳ خداوند در آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره مؤمنون می‌فرماید: «آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد می‌گوید: پروردگارا مرا باز گردانید باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آن‌چه را در گذشته ترک کرده‌ام.»

یعنی اگر انسان این توانایی را داشت، در برزخ کوتاهی‌هایش را جبران می‌کرد و برای انجام نیکی‌ها درخواست بازگشت به دنیا را نمی‌کرد. بنابراین، برزخ ظرفیت انجام عمل را ندارد.

۲۸ ۳ اگر بعد روحانی انسان به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود.

۲۹ ۲ اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد، زیرا اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است؛ از این رو هر چه عمل انسان‌ها به راه و روش آنان نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد داشت.

۳۰ ۲ از نظر اهمیت، فرشتگان دومین شاهدان روز قیامت پس از پیامبران و امامان هستند و فرشتگان در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند. آیه شریفه «وَ إِنْ عَلِمْتُمْ لِحَافِظِينَ» به گواه بودن فرشتگان بر اعمال انسان‌ها اشاره دارد. بدکاران از مشاهده گواهی اعضای خویش به شگفت می‌آیند.

زبان انگلیسی

۳۱ ۲ باید تور کوهنوردی را که برای آن برنامه‌ریزی کرده بودیم لغو کنیم، زیرا پیش‌بینی می‌گفت فردا بارانی و سرد خواهد بود.

توضیح: چون اخبار پیش‌بینی هوا براساس شواهد موجود هواشناسی است، در به کار بردن فعل آینده به جای "will" از "be going to" استفاده می‌کنیم.

۳۲ ۳ اگرچه مایک و جولیا دوقلو هستند، اما جولیا به اندازه برادرش بلند نیست. مایک خیلی بلندتر از خواهرش است و همه از این [موضوع] تعجب می‌کنند.

توضیح: گزینه (۴) از لحاظ گرامری نادرست است؛ زیرا شکل درست آن "taller" می‌باشد. با توجه به این‌که مایک از خواهرش بسیار بلندتر است، پس گزینه (۱) از نظر معنی درست نیست. هم‌چنین چون مقایسه بین دو نفر است، گزینه (۳) معنا را به درستی کامل می‌کند، نه صفت عالی در گزینه (۲) که برای مثال می‌تواند برای مقایسه شخص با گروه کاربرد داشته باشد.

۳۳ ۱ خیلی وقت پیش، نبردی به قدری وحشتناک رخ داد که کل جهان را به نابودی تهدید کرد.

(۱) نابود کردن (۲) از بین رفتن

(۳) افزایش دادن (۴) محافظت کردن

۳۴ ۴ برای بررسی سطح قند خون خود، ابتدا باید نوک انگشت را به آرامی سوراخ کنید تا یک قطره خون بگیرید.

(۱) سلول (۲) میکروب

(۳) دشت (۴) قطره

۳۵ ۳ برخی از ستاره‌شناسان بر این باورند که مدار عجیب پلوتو نشان می‌دهد که این سیاره اصلاً یکی از سیارات اولیه نبوده، بلکه قمری از نپتون بوده که به نحوی به صورت ناگهانی اتصالش به آن قطع شده است.

(۱) سنگ (۲) مایع

(۳) مدار (۴) واقعیت

بسیاری از گونه‌های پرندگان آبی دوست دارند در تابستان در منطقه چاله‌های چمنزار کانادا لانه بسازند و خانواده‌ای بزرگ کنند. برای ما که در شهرهای کوچک و شهرهای بزرگ زندگی می‌کنیم، چاله چیزی است که ما را آزار می‌دهد. چاله سوراخی است در جاده که باید درست شود. چاله چمنزار چیز خوبی است. این یک حفره کوچک در زمین است که زمانی که یخچال‌های طبیعی عصر یخبندان دوباره به سمت شمال حرکت کردند، باقی‌مانده است. این سوراخ‌های کوچک پر از آب می‌شوند و حوضچه‌های کوچک زیادی را می‌سازند که اندازه مناسبی برای اردک‌ها و غازها برای تشکیل خانواده دارند. مهم است که ما به حفظ این چاله‌ها به عنوان زیستگاه حیات وحش، مکانی برای زندگی اردک‌ها و غازها، توجه کنیم.

۳۶ ۴ چرا پرندگان کوچ می‌کنند؟

(۱) برای اجتناب از سرما در زمستان

(۲) برای نقل مکان به مکان مناسبی برای تشکیل خانواده

(۳) برای یافتن غذای کافی در زمستان

(۴) تمام موارد فوق

۳۷ ۱ پرندگان غیرمهاجر .....

(۱) در تمام طول سال در یک مکان می‌مانند

(۲) در تابستان به کانادا می‌روند

(۳) در بهار به آلاسکا می‌روند

(۴) تمام موارد فوق

۳۸ ۳ کدام یک از پرندگان زیر آبی نامیده می‌شود؟

(۱) جوجه‌ها (۲) دارکوب‌ها

(۳) اردک‌ها (۴) کبوترها

۳۹ ۲ تمام موارد زیر در مورد متن درست است؛ به جز .....

(۱) یک چاله چمنزار توسط یخچال‌های طبیعی متحرک ایجاد شد

(۲) هنگامی که چاله‌های چمنزار پر از آب می‌شوند، رودخانه ایجاد می‌کنند

(۳) یکی از دلایلی که پرندگان کوچ می‌کنند این است که می‌خواهند گرم بمانند

(۴) در پاییز، پرندگان از آمریکای شمالی به آمریکای جنوبی پرواز می‌کنند

۴۰ ۴ ضمیر "they" در سطر ۳ به ..... بازمی‌گردد.

(۱) نوزادان (۲) پرندگان غیرمهاجر

(۳) غذا (۴) پرندگان مهاجر

بسیاری از پرندگان در آمریکای شمالی هر ساله کوچ می‌کنند. کوچ یعنی رفتن از جایی به جای دیگر. در طول پاییز که هوا شروع به سرد شدن می‌کند، پرندگان مهاجر برای گرم ماندن و یافتن غذا در زمستان به سمت جنوب پرواز می‌کنند، برخی تا آمریکای جنوبی. سپس در بهار دوباره به شمال پرواز می‌کنند تا خانواده‌ای از نوزادان را در آمریکای شمالی بزرگ کنند. برخی از پرندگان در هوای گرم در ایالات متحده می‌مانند، اما برخی دیگر دوست دارند در بهار به شمال به کانادا یا حتی آلاسکا بروند. برخی از پرندگان در تمام طول سال بدون توجه به آب و هوا در یک مکان می‌مانند. این‌ها پرندگان غیرمهاجر نامیده می‌شوند؛ [یعنی] از جایی به جای دیگر حرکت نمی‌کنند. اردک‌ها و غازها را پرندگان آبی می‌نامند زیرا دوست دارند روی آب زندگی کنند و نزدیک آب بمانند. بیشتر اردک‌ها و غازها کوچ می‌کنند. انواع مختلفی از اردک‌ها و غازها که گونه‌های مختلف نامیده می‌شوند، هر کدام ترجیح می‌دهند در مکانی متفاوت بمانند. درست همان‌طور که شما در یک شهر زندگی می‌کنید و افراد دیگر در جای دیگری زندگی می‌کنند، پرندگان مختلف به جایی کوچ می‌کنند که بیش از همه [آن را] دوست دارند.

ریاضیات

$$\frac{x(x+1)(x-2)}{x(x+1)(x-2)} \rightarrow 3x(x-1) - x(x+1) = 2(x+1)(x-2)$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 3x - x^2 - x = 2(x^2 - x - 2)$$

$$\Rightarrow \cancel{3x^2} - \cancel{3x} - \cancel{x^2} - x = 2(\cancel{x^2} - x - 2) \Rightarrow -2x = -4 \Rightarrow x = \frac{-4}{-2} = 2$$

$x=2$ ریشه برخی از مخرجها است پس غیر قابل قبول می باشد.

سرعت باد 5° کیلومتر در ساعت است. **۴۵**

اگر پرنده در هوای راکد در هر ساعت x کیلومتر برود پس:

$$\left. \begin{array}{l} \text{در مسیر رفت (موافق باد): در هر ساعت، } x+5^\circ \text{ کیلومتر طی می کند} \\ \text{ساعت } \frac{1}{x+5^\circ} \mid t_1 \Rightarrow t_1 = \frac{1}{x+5^\circ} \\ \text{در مسیر برگشت (مخالف باد): در هر ساعت، } x-5^\circ \text{ کیلومتر طی می کند} \\ \text{ساعت } \frac{1}{x-5^\circ} \mid t_2 \Rightarrow t_2 = \frac{1}{x-5^\circ} \end{array} \right\}$$

از طرفی اختلاف زمان رفت و برگشت 25 ثانیه یا $\frac{1}{144}$ ساعت است:

$$\begin{array}{c} \text{زمان رفت} \quad \uparrow \quad \uparrow \quad \text{زمان برگشت} \\ t_2 - t_1 = \frac{1}{144} \text{ (ساعت)} \Rightarrow \frac{1}{x-5^\circ} - \frac{1}{x+5^\circ} = \frac{1}{144} \end{array}$$

$$\frac{x+5^\circ - x - 5^\circ}{(x-5^\circ)(x+5^\circ)} = \frac{1}{144} \Rightarrow x^2 - 25^\circ = 144^\circ$$

$$\Rightarrow x^2 = 169^\circ = (13^\circ)^2 \Rightarrow x = 13^\circ$$

۴۶

$$\left(\frac{1}{4}, 4\right), \left(0, 5\right), (2a, 2a) \in f \xrightarrow{\text{تابع } f} 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$f = \left\{ \left(\frac{1}{4}, 4\right), (1, 0), (1, 2+2b), (2, b) \right\}$$

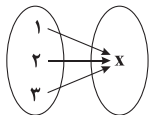
$$(1, 0), (1, 2+2b) \in f \xrightarrow{\text{تابع } f} 2+2b = 0 \Rightarrow 2b = -2 \Rightarrow b = -1$$

$$f = \left\{ \left(\frac{1}{4}, 4\right), (1, 0), (2, -1) \right\} \Rightarrow f \text{ برد} = \{4, 0, -1\}$$

$\Rightarrow$ مجموع اعضای برد $= 3$

اگر $B = \{x\}$ باشد، باید: **۴۷**

$$f(1) = f(2) = f(3) = x$$

پس تنها یک تابع می توان نوشت:

$$f(x) = x^3 - ax + b$$

۴۸

$$\Rightarrow \begin{cases} f(1) = -1 \rightarrow 1 - a + b = -1 \rightarrow a - b = 2 & (1) \\ f(-2) = 2 \rightarrow -8 + 2a + b = 2 \rightarrow 2a + b = 10 & (2) \end{cases}$$

مجموع تعداد موتورها و ماشینها برابر با تعداد پلاکها است. **۴۱**

اگر x ماشین و y موتور داشته باشیم آن گاه:

$$\begin{cases} x + y = 25 \Rightarrow y = 25 - x \\ 4x + 2y = 70 \xrightarrow{+2} 2x + y = 35 \\ \text{چرخ} \quad \text{چرخ} \\ \text{موتورها} \quad \text{ماشینها} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2x + 25 - x = 35 \Rightarrow x = 35 - 25 = 10$$

$$x + y = 25 \xrightarrow{x=10} y = 15$$

بنابراین $xy = 10 \times 15 = 150$ می باشد.

$$3x(mx-4) + m + 1 = 0 \Rightarrow 3mx^2 - 12x + m + 1 = 0$$

۴۲

$$\xrightarrow{\text{ریشه مضاعف}} \Delta = 0 \rightarrow (-12)^2 - 4(3m)(m+1) = 0$$

$$\Rightarrow 144 - 12m^2 - 12m = 0$$

$$\xrightarrow{+(-12)} m^2 + m - 12 = 0 \Rightarrow (m+4)(m-3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = -4 \\ m = 3 \end{cases}$$

$$m = -4 \Rightarrow x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-12)}{6m} = \frac{12}{-24} = -\frac{1}{2} \text{ (غ ق)}$$

$$m = 3 \Rightarrow x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-12)}{6m} = \frac{12}{18} = \frac{2}{3} \checkmark$$

حال با داشتن $m=3$ داریم:

$$2x^2 + 3x + 1 = 0 \xrightarrow{b=a+c} \begin{cases} x = -1 \\ x = -\frac{1}{2} \end{cases} \text{ ریشه بزرگ تر: } x = -\frac{1}{2}$$

۴۳

$$\text{مساحت مستطیل} \times \frac{1}{4} = \text{مساحت مثلث}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4}x(x+1) = \frac{1}{4} \times 2x \times (2x-2)$$

$$\Rightarrow x(x+1) = \frac{1}{4} \times 2x(2x-2)$$

$$\Rightarrow x(x+1) - x(2x-2) = 0$$

$$\Rightarrow x(x+1-2x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \text{ (غ ق)} \\ -x+3 = 0 \Rightarrow x = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مساحت مستطیل} = 4 \times 6 = 24 = \frac{1}{4} \times 3 \times 4 = 6 = \text{مساحت مثلث}$$

$$\Rightarrow \text{مساحت پنج ضلعی} = 24 - 6 = 18$$

۴۴

$$\frac{3x(x-1)}{(x+1)(x-2)} + \frac{x}{-(x-2)} = 2$$

دو رابطه (۱) و (۲) را با هم جمع می‌کنیم:

$$a \neq b + 2a \neq b = 2 + 10 \Rightarrow 3a = 12 \Rightarrow a = \frac{12}{3} = 4$$

$$\underline{a-b=2} \rightarrow 4-b=2 \Rightarrow b=2 \Rightarrow f(x) = x^3 - 4x + 2$$

$$\underline{x=2} \rightarrow f(2) = 2^3 - 4(2) + 2 = 8 - 8 + 2 = 2$$

۳ ۴۹

$f(x) = ax + b$ (خطی)

$$\Rightarrow \begin{cases} (1, 6) \rightarrow 6 = a + b & (1) \\ (-2, 0) \rightarrow 0 = -2a + b \Rightarrow b = 2a & (2) \end{cases}$$

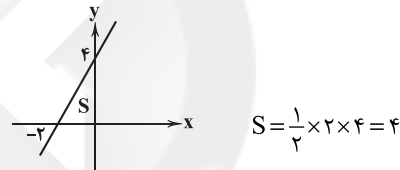
$$\underline{(1) \cdot (2)} \rightarrow a + 2a = 6 \Rightarrow 3a = 6 \Rightarrow a = \frac{6}{3} = 2$$

$$\underline{a+b=6} \rightarrow b=4$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x + 4 \Rightarrow \begin{cases} \text{تقاطع با محور } x \text{ ها} \\ y=0 \end{cases} \rightarrow (-2, 0)$$

$$\begin{cases} \text{تقاطع با محور } y \text{ ها} \\ x=0 \end{cases} \rightarrow (0, 4)$$

با رسم نمودار تابع داریم:

رابطه داده‌شده خطی با شیب $(-1/5)$ است. برای درک

بتر داریم:

$$A(0, 10) \xrightarrow[\text{متر پایین می‌آید}]{\text{۱ ثانیه بعد}} B(1, 10 - 1/5) = (1, 19/5)$$

معادله خط گذرا از A و B را می‌نویسیم:

$$h = at + b \Rightarrow \begin{cases} (0, 10) \rightarrow b = 10 \\ (1, 19/5) \rightarrow 19/5 = a + b \Rightarrow a = 19/5 - 10 = -1/5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow h = -1/5t + 10$$

$$\text{معادله خط } \xrightarrow{h=0} -1/5t + 10 = 0 \Rightarrow 1/5t = 10$$

$$\Rightarrow t = \frac{10}{1/5} = \frac{10}{1} = \frac{20}{1} = 20 \text{ ثانیه}$$

اقتصاد

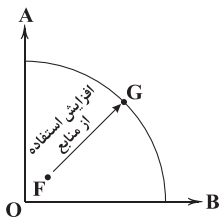
۱ ۵۱

الف) کشورها با بررسی هزینه - فایده به این نتیجه می‌رسند که از بین خلق مزایای جدید یا چسبیدن به مزایای فعلی کدام را انتخاب کنند که برای اقتدار آن‌ها در فضای جهانی بهتر باشد.

ب) مالیات بر مصرف بر روی کالاها وضع می‌شود و آن را مصرف‌کننده به فروشنده می‌پردازد. در نتیجه پرداخت‌کننده نهایی آن به دولت، فروشنده است.

ج) تقاضاکننده = خریدار = خانوار = مصرف‌کننده / عرضه‌کننده = بنگاه = فروشنده = تولیدکننده

د) با توجه به نمودار متوجه می‌شویم که F باید پایین‌تر از G باشد تا با افزایش استفاده از منابع به آن برسیم؛ یعنی نقطه F درون منحنی و نقطه G روی منحنی قرار دارد.

۴ ۵۲

نقطه X بالای نقطه تعادل واقع شده است. پس با کمبود تقاضا یا مازاد عرضه روبه‌رو هستیم. در این حالت با کاهش قیمت، تقاضا افزایش پیدا می‌کند و عرضه کاهش می‌یابد تا به نقطه تعادل برسیم.

برای محاسبه قسمت دوم باید تعداد کالای فروخته‌شده را در قیمت ضرب کرده و از هم کم کنیم:

$$(625 \times 300) - (500 \times 350) = 125,000$$

$$\frac{1,875,000}{1,750,000}$$

دقت کنید: باید قیمت را در کالاهای فروخته‌شده ضرب کرد نه کالاهای تولیدشده.

۳ ۵۳

الف) منابعی که در اختیار ماست، محدود هستند؛ یعنی پایان‌ناپذیر نیستند به عبارت دیگر کمیاب هستند. هم‌چنین این منابع کمیاب را نمی‌توان به طور هم‌زمان در چند جای مختلف استفاده کرد؛ پس سؤالاتی مثل «چه مقدار گندم در زمین خود می‌توانم بکارم؟» به وجود می‌آید.

ب) الگو (یا model) نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است، به عنوان مثال نقشه، نمایشی ساده از نقاط مختلف یک کشور است.

ج) برای پاسخ به این قسمت باید ابتدا محاسبه کنیم تعداد سهام‌های شرکت چه مقدار است و بعد تعداد سهام‌های آقای تقوی را به دست بیاوریم:

$$\text{تعداد سهام} = \frac{\text{مجموع ارزش سهام}}{\text{قیمت هر سهم}} = \frac{1,300,000,000}{2870} \approx 452,962$$

$$\text{تعداد سهام‌های آقای تقوی} = \frac{180,000,000}{2870} \approx 62,718$$

$$\text{درصد سهام آقای تقوی به کل سهام} = \frac{62,718}{452,962} \times 100 \approx 14\%$$

راه‌حل تستی: می‌توانید ارزش سهام آقای تقوی را بر کل ارزش سهام شرکت تقسیم کنید:

$$\frac{180,000,000}{1,300,000,000} \times 100 \approx 14\%$$

ج) محدودیت منابع باعث هزینه فرصت می شود. دقت کنید کمیابی خود محدودیت است و همراه آن به ارمغان نمی آید.

د) بنگاهها به دولت‌ها مالیات می دهند و دولت‌ها به آنها کالا و خدمات.

۴ ۵۸ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است، اما بهترین تصمیم به نوع رویکرد ما بستگی دارد.

ج) بنگاهها به بازار محصولات، کالا و خدمات تحویل می دهند.

الف) دولت‌ها سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را نیز از

طریق ایجاد بدهی تأمین می کنند، یعنی از مردم قرض می گیرند یا آنها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک می کنند و از محل سود این طرح‌ها سودی بین آنها تقسیم می کنند.

ب) اگر شخصی پایین خط بودجه خود حرکت کند، یعنی نمی خواهد تمام پول خود را هزینه کند.

۴ ۶۰ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) تقاضای کالای عادی با درآمد تقاضاکننده رابطه مستقیم دارد نه عرضه‌کننده؛ یعنی با افزایش درآمد تقاضاکننده، میزان تقاضای او افزایش پیدا می کند و با کاهش درآمد، تقاضا هم کاهش.

۲ ۵۴ برای محاسبه سود یا زیان ابتدا باید درآمد را محاسبه کرد:

تعداد کالا $\times$ قیمت هر کالا = درآمد

$$= ۹۶۰,۰۰۰ \times ۲۸۰۰ = ۲,۶۸۸,۰۰۰,۰۰۰$$

در مرحله بعد باید هزینه‌ها را محاسبه کرد و در نهایت مجموع آنها را به دست آورد:

ماه تعداد کارگران

$$= ۲,۴۰۰,۰۰۰ \times ۱۸ \times ۱۲ = ۵۱۸,۴۰۰,۰۰۰$$

ماه

$$= ۹,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰$$

ماه

$$= ۵,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۶۲,۴۰۰,۰۰۰$$

$$= ۵۱۸,۴۰۰,۰۰۰ + ۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$= ۶۲,۴۰۰,۰۰۰ + ۱۶۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۵۲,۸۰۰,۰۰۰$$

در نهایت با استفاده از فرمول به سود یا زیان می‌رسیم:

هزینه‌ها - درآمد = سود / زیان

$$= ۲,۶۸۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۸۵۲,۸۰۰,۰۰۰ = ۱,۸۳۵,۲۰۰,۰۰۰$$

پاسخ مثبت است پس سود کرده‌ایم.

الف) اگر از اهمیت مالکیت فردی و سرمایه در جامعه صحبت

کنیم، در واقع به طرفداران اقتصاد بازار آزاد اشاره کردیم.

ب) اگر از همه منابع در اقتصاد بهره ببریم، در واقع بر روی منحنی امکانات تولید حرکت می‌کنیم.

ج) اگر برای رفع نیازها و منافع کارکنان یک سازمان، سازمان دیگری تشکیل شود، در واقع اسم این سازمان تعاونی است.

۲ ۵۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گات بین ۲۳ کشور و به صورت غیررسمی امضا شد.

ج) قرارداد نفتا بین آمریکا، کانادا و مکزیک امضا شد.

الف) منحنی عرضه صعودی (رو به بالا) و منحنی تقاضا نزولی

(رو به پایین) است.

ب)

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

علوم و فنون ادبی

۶۱ ۳ «شاهنامه ابومنصوری» حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست

عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد.

۶۲ ۳ «رودکی» و «شهید بلخی»، شعر غنایی را در این دوره

استحکام بخشیدند، اما «جلال‌الدین محمد بلخی» مشهور به «مولوی»، شاعر «قرن هفتم» است.

۶۳ ۲ متن سؤال، معرّف «تاریخ بلعمی» است.

۶۴ ۴ فعل «گسستن» در این گزینه در معنی «جدا شدن» و در سایر

گزینه در معنی «جدا کردن» به کار رفته است.

۶۵ ۴ «را» در این گزینه در معنی حرف اضافه به کار رفته (مرا گفت:

به من گفت) و در سایر گزینه‌ها نشانه مفعولی است.

۶۶ ۲ زینده - درخورنده: مطرف

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خار - خال: متوازن

(۳) عمر - مال: متوازن

(۴) باطل - ضایع: متوازن

۶۷ ۳ در این گزینه از سجع «متوازی» استفاده شده که تأثیر

موسیقایی بیشتری در مقایسه با سایر انواع سجع دارد.

۶۸ ۳ واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ر» و «م» و مصوّت بلند «ی»

واژه‌آرایی: تکرار واژه «دوست»

۶۹ ۳ تراویدن و پریشانی: U - - - / ترسناک و خاطرات: U -

U - / دلداری و بارانی: - - - / زمین لرزه و نهانگاه: U - - -

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رهاییدن: U - - - / بی‌بهار: U - U - / انسانی: - - - / زبانه‌دار: U - U -

(۲) غریبانه: U - - - / کاینات: U - U - / کوچیدن: - - - / تصاویر: U - - -

(۴) زمستانی: U - - - / پنجره: - U U / تنهایی: - - - / کماندار: U - - -

۷۰ ۲ ای / کی / ای / ای / پیما / کوی / کوی

۷۱ ۲ نظم هجاها در گزینه (۲): U - - - U - - - U - - -

بررسی سایر گزینه‌ها: U - - - U - - - U - - -

۷۲ ۴ مفهوم گزینه (۴): توصیه به عاقبت‌اندیشی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به خوش‌باشی

۷۳ ۳ مفهوم گزینه (۳): پندپذیری، مایه کام‌یابی است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: پندناپذیری

۷۴ ۴

مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۴): اهمّیت پند و اندرز

و توصیه به پندپذیری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به بخشندگی

(۲) پندناپذیری و اثر معکوس نصیحت

(۳) پندناپذیری و اثر معکوس نصیحت

۷۵ ۴

مفهوم گزینه (۴): شکوه پنهانی از جور معشوق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ضرورت سنجیده سخن گفتن

تاریخ

- ۷۶ ۲ برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.
- ۷۷ ۳ هرودت در گزارش رویدادهای مربوط به ایران، خواسته یا ناخواسته، دچار لغزش‌ها و گاه غرض‌ورزی‌هایی شده است.
- ۷۸ ۴ باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی کمک فراوان کرده است، منابع مکتوب برای شناخت کامل این دوره‌ها، مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند.
- ۷۹ ۲ انسان‌های نخستین در آغاز، قادر به حرف زدن نبودند، اما برای این‌که بتوانند به صورت گروهی به شکار بروند، باید به گونه‌ای با هم ارتباط برقرار می‌کردند. به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.
- ۸۰ ۴ پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.
- ۸۱ ۲ شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. وی هم‌چنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.
- ۸۲ ۱ در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابل‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آن‌جا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
- ۸۳ ۲ پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون که در حقیقت گزارشی تاریخی محسوب می‌شود، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون اختصاص دارد.
- ۸۴ ۲ شوش در مرکز جلگه خوزستان، یکی از پایتخت‌های ایلامیان بود. این شهر که یکی از کهن‌ترین شهرها و مراکز تمدنی جهان به شمار می‌رود، در دوران حکومت ایلامی‌ها به اوج شکوفایی اقتصادی رسید.
- ۸۵ ۲ برخی از جهانگردان اروپایی که در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند، با کنجکاوای زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس بودند.

جغرافیا

- ۸۶ ۲ GIS ← علوم فضایی
کارتوگرافی ← هندسه
- ۸۷ ۱ پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش آغاز می‌شود.
- ۸۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا دارد.
(۲) حدود ۶۶٪ ذخایر نفت جهان و ۲۸٪ ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.
(۳) خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه سیاسی و جغرافیایی جهان اسلام قرار دارد.
- ۸۹ ۲ شکل منظم و موازی ← شمال خراسان
جهت شمالی - جنوبی ← تالش
امتداد غربی - شرقی ← البرز
- ۹۰ ۳ منطقه مکران در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان، واقع شده است.
- ۹۱ ۱ دشت نهاوند بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
- ۹۲ ۴ ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت، از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها می‌باشند.
- ۹۳ ۲ توده هوای سودانی از دریای سرخ و توده هوای مرطوب موسمی از اقیانوس هند وارد ایران می‌شوند.
- ۹۴ ۳ بخش زیادی از بیابان لوت به دلیل قرار گرفتن در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.
- ۹۵ ۲ ریزگردها، موجب آسیب رساندن به جنگل‌های بلوط زاگرس و کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی شده است.

جامعه‌شناسی

۹۶ ۳ فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ فردی که

به قصد لذت بردن از فوتبال به ورزشگاه می‌رود، **کنش او هدف‌دار است.**

انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ بالا بردن پرچم در مراسم صبحگاهی، بیانگر **معنادار بودن کنش** است.

قرار گرفتن جوان‌ها بر سر دوراهی ازدواج یا تحصیل، نشان از **ویژگی ارادی بودن کنش** می‌باشد.

۹۷ ۱ مفاهیم سلام کردن و حجاب داشتن، بیانگر **هنجار اجتماعی**

هستند (البته خود حجاب، ارزش اجتماعی است)، اما ادب، نظم و ثروت ارزش اجتماعی هستند.

۹۸ ۲ شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها

و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

سنت‌ها و قوانین الهی نیز با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد.

۹۹ ۲ پدیده یا مفهوم عدالت اجتماعی در طیف **کلان و ذهنی**،

علاقه به ورزش‌های سنگین در طیف **خرد و ذهنی**، آداب جشن تولد در طیف **خرد و ذهنی** و حضور در مراسم عزاداری حسینی در طیف و اندازه **خرد و عینی** می‌باشد.

۱۰۰ ۴ بخش‌هایی از جهان اجتماعی که به آسانی **تغییر نمی‌کنند** و با

حذف آن‌ها جهان اجتماعی فرو می‌ریزد و تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی هستند، اما **بخش‌هایی** که امکان تغییر بیشتری دارند و **بیشتر در معرض تغییرند و تأثیرات محدودتری دارند** و نقش حیاتی و اساسی ندارند، لایه‌های سطحی جهان اجتماعی هستند.

۱۰۱ ۳ عده‌ای از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی

متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت (**جهان‌های اجتماعی در عرض هم**) هم‌چون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

اما عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک‌دیگرند و بر همین اساس، مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. عبارت «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» و «تقسیم دورکیم از حرکت جوامع بشری به دو مقطع مکانیکی و ارگانیکی» مربوط به **جهان‌های اجتماعی در طول هم** می‌باشند.

۱۰۲ ۴ در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند.

جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند و بیت «در نگاهش آدمی آب و گل است / کاروان زندگی بی‌منزل است» اشاره به **ویژگی طرد عناصر مقدس و معنوی** دارد.

رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را **گسترش عقلانیت ابزاری** می‌گویند و بیت «قوت افزنگ از علم و فن است / از همین آتش، چراغش روشن است» به همین **ویژگی** اشاره دارد.

جهان متجدد علمی را که از روش‌های فراجربی (عقلانی و حیوانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری (که پدیده‌های فراجربی‌اند) از دست می‌رود که به این **ویژگی، زوال عقلانیت ذاتی** می‌گویند.

۱۰۳ ۱ جهان‌های اجتماعی که **علم را به دانش تجربی محدود**

می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت **اگر علوم اجتماعی علم را به معنای تجربی آن محدود کند**، نمی‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌ها داوری کند.

۱۰۴ ۲ به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان

اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «**آرمان اجتماعی**» می‌گویند و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه به آن عمل می‌کنند، **قلمرو واقعی جهان اجتماعی** را شکل می‌دهد. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه، **آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی** می‌شوند.

هر بخش از جهان اجتماعی که از نظر علمی **قابل دفاع** نباشد (و براساس خرافات شکل گرفته باشد)، باطل است.

امنیت برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در **قلمرو آرمانی** و برای یک جامعهٔ بسامان، در **قلمرو واقعی** است.

۱۰۵ ۴ **بررسی عبارت‌هاک نادرست:**

الف) وجود نظریات **متفاوت** (نه یکسان) دربارهٔ هویت، نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

ج) عبارت «یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد» بیانگر **تأثیر بُعد نفسانی بر بُعد اجتماعی** است.

د) آن‌چه در پاسخ به پرسش «کیستی» گفته می‌شود، هویت فرد را تشکیل می‌دهد و هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی همراه است.

منطق

۱۰۶ | ۳ در تصور، ارتباط مفاهیم با یکدیگر بررسی نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در تصورها کاری به درستی یا نادرستی آن مفهوم نداریم.

(۲) در تصور هیچ‌گونه حکم و قضاوتی وجود ندارد.

(۴) تصدیق یکی از اجزای استدلال است.

۱۰۷ | ۴

یکی از اشتباهات رایج در تشخیص دلالت تضمینی این است که افراد یا وسایلی که درون یک چیز قرار گرفته‌اند را اجزای آن حساب می‌کنیم. مثلاً پول‌های داخل کیف پول، افراد داخل خانه، وسایل داخل گاوصندوق و ... را اجزای یک چیز حساب می‌کنیم و با دلالت تضمینی اشتباه می‌گیریم. در حالی که باید توجه داشت افراد داخل خانه، به خود خانه هیچ ربطی ندارند و جدای از خانه هستند و تنها مکان فرارگیری آن‌ها درون خانه است. پس لفظ خانه هرگاه دلالت بر افراد داخل آن داشته باشد، دلالت از نوع تضمینی نیست و التزامی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) منظور خود خانه است. (دلالت مطابقی)

(۲) منظور خود خانه است. (دلالت مطابقی)

(۳) منظور بخشی از خانه یعنی دیوارها و سقف آن است. (دلالت تضمینی)

۱۰۸ | ۴

اشتباه در شیوه نگارش و کتابت می‌تواند باعث مغالطه‌ای شود که مغالطه شیوه نگارش کلمات نام دارد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) واژه «صفر» اشتباه کتابت شده است.

(۲) جابه‌جایی ویرگول می‌تواند باعث پدید آمدن این خطای ذهنی شود:

الف) گنجینه پنهان شده توسط امیررضا، کشف شد.

ب) گنجینه پنهان شده، توسط امیررضا کشف شد.

(۳) جابه‌جایی ویرگول می‌تواند باعث پدید آمدن این خطای ذهنی شود:

الف) به مناسبت جنگ در خوزستان، سخنرانی می‌کنم.

ب) به مناسبت جنگ، در خوزستان سخنرانی می‌کنم.

(۴) در این عبارت، شیوه نگارش ایرادی ندارد. بلکه عبارت «عکس بگیر» می‌تواند باعث مغالطه اشتراک لفظ شود:

الف) عکس انداختن

ب) تحویل گرفتن عکس‌ها

۱۰۹ | ۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «کشور ایران» اسم خاص و جزئی است - «پرچم ایران» در دوره‌های مختلف مصادیق گوناگونی داشته و کلی است.

(۲) «دانشگاه تهران» (UT) اسم خاص و جزئی است - «احمدرضا» اسم خاص و جزئی است. (نام‌ها همواره جزئی هستند.)

(۳) «آقای اکبری» نام خانوادگی و کلی است. (نام‌های خانوادگی همواره کلی هستند.) - «امیرالمؤمنین» لقب و کلی است.

(۴) «حقوق تجارت» نام یک علم و کلی است - «تنها دادگاه شوستر» کلی است و ذهن می‌تواند فرض کند در آینده دادگاه دیگری در شوستر تأسیس شود.

۱۱۰ | ۲

رابطه ناسازگار، نام دیگر تباین است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نسبت میان چوبی و صندلی، عموم و خصوص من وجه است.

(۲) نسبت میان دیوار و گچ، تباین است. (نسبت میان کل و اجزای سازنده آن، مانند «آب و یخ»، «دیوار و گچ»، «آب انگور و انگور»، همواره تباین است.)

(۳) نسبت میان میوه و شیرین، عموم و خصوص من وجه است.

(۴) نسبت میان انسان و متفکر، تساوی است.

۱۱۱ | ۱

در تعریف «مفهومی» با خود مفهوم، در تعریف «از طریق ذکر مصادیق» با مصداق و نمونه خارجی و در تعریف «لغوی» با لفظ سر و کار داریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در تعریف مفهومی، ویژگی‌های یک مفهوم دسته‌بندی می‌شوند، نه ویژگی‌های یک مصداق.

(۳) در تعریف مفهومی، به تحلیل یک مفهوم می‌پردازیم.

(۴) ویژگی منحصر به فرد تعریف (جزء خاص) سبب مانع بودن تعریف می‌شود.

۱۱۲ | ۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) این تعریف جامع نیست، زیرا شامل اعراب کشورهای دیگر نمی‌شود و مانع نیز نیست، زیرا شامل سایر قومیت‌هایی که در عربستان زندگی می‌کنند نیز می‌شود.

(۲) این تعریف جامع است، زیرا تمام آیینه‌ها تصاویر را نشان می‌دهند اما مانع نیست، زیرا شامل مصادیق دیگری مانند آب و دوربین تلفن همراه نیز می‌شود.

(۳) این تعریف جامع نیست، زیرا کمد‌های فلزی را شامل نمی‌شود و مانع نیز نیست، زیرا شامل ابزارهای چوبی دیگر مانند تخت نیز می‌شود.

(۴) این تعریف جامع نیست، زیرا در برخی جنگ‌ها افراد کشته نمی‌شوند و مانع نیز نیست، زیرا شامل تصادف و بیماری نیز می‌شود.

۱۱۳ | ۱

در استدلال‌های قیاسی، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند، به عبارت دیگر مقدمات بر نتیجه تأثیرگذار هستند و نتیجه است که تابع مقدمات می‌باشد.

۱۱۴ | ۳ شرایط استقرای تعمیمی قوی:

۱- نمونه‌ها باید تصادفی باشد.

۲- نمونه‌ها باید متفاوت و بیانگر همه طیف‌های مختلف جامعه آماری ما باشد.

۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری، نسبت مناسبی داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تعداد نمونه‌ها (روزهایی که از ساخت یک ساختمان نوساز گذشته است) به نسبت کل جامعه آماری (آینده به صورت مطلق) متناسب نیست.

(۲) نمونه آماری (دانش‌آموزان یک پایه) بیانگر همه طیف‌های جامعه آماری (کل مدرسه) نیست.

(۳) نمونه آماری (قرن‌های گذشته) به نسبت کل جامعه آماری (قرن‌های آینده) متناسب است.

(۴) تعداد نمونه‌ها (دو درس از آزمون) به نسبت کل جامعه آماری (همه درس‌های آزمون) متناسب نیست.

۱۱۵ | ۲

همان‌طور که در کنکور سراسری ۱۴۰۰ و در متن کتاب درسی اشاره شده است، استنتاج بهترین تبیین در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود.

تذکر: اگر پاسخ شما قیاس است، باید توجه داشته باشید که بررسی برخی مسائل به واسطه قیاس‌ها ممکن نیست زیرا برای تشکیل قیاس نیاز به مقدمات قطعی داریم اما در برخی مسائل، مقدماتی که در اختیار داریم، احتمالی و نسبی است.